МОСКВАГА ҚАЛБИМИЗ САЛОМИ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

49 йил чиқиши, № 83 (13.643).
8 АПРЕЛЬ. 1967 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Кеча Санъат саройида Тошкентда ўтган Москва кунлари тантанали вазиятда якунланди.

АБАДИЙ ДЎСТ ВА ҚАРДОШМИЗ

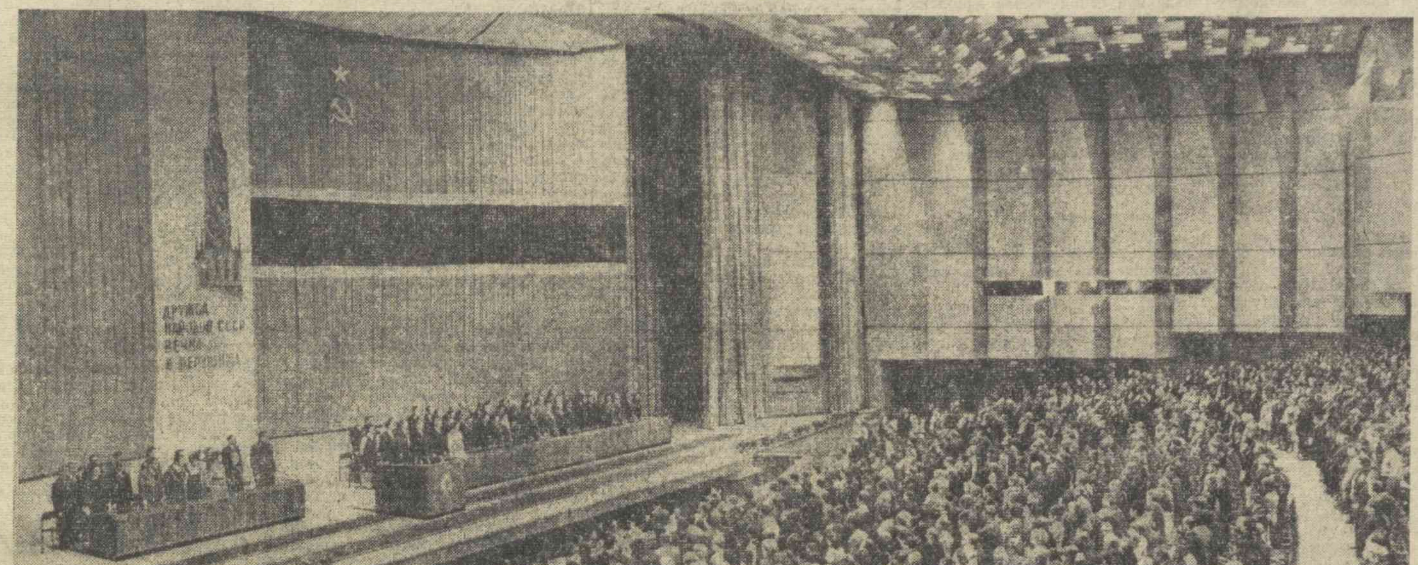

Тошкент. Санъат саройида Москва кунларига бағишланган тантанали учрашув.

И. Глауберзон фотоси.

Москва биз билан! Бу сўзлар Ўзбекистон меҳнаткашларининг қалбида ҳамиша сақланиб келмоқда. Ўзбекистон республикаси ҳамиша, ўз тараққиётининг ҳамма босқичларида халқлар ленинча дўстлигининг байроғини баланд кўтарган улуғ Ватанимиз пойтахтининг қардошларча беғараз ёрдамини ҳис қилиб келди. Қаттиқ синовлар чоғида ҳам, шонли ғалабалар йилларида ҳам Москва биз билан бирга бўлди. Москва биз билан бирга бўлиб, электр станциялар чироғини ёқди, биринчи индустриал гигантларининг моторларини ишга туширди, пахтанинг мўл ҳосили учун курашди. Зилзила офати жонажон шаҳримизга оғир жароҳатлар етказган вақтда «Москва биз билан» деган сўзлар тошкентликлар кучига куч қўшди. Мана энди Москва ажойиб қардошлик эстафетасини — Совет ҳокимиятининг юбилей йилида Ўзбекистон нишонлаётган республикалар кунларини ҳақли равишда бошлаб бермоқда.

Бу қувончли байрам тўрт кундан бери давом этмоқда. 7 апрелда Санъат саройи шу байрамнинг марказига айланди. Шаҳардаги саноат корхоналари ва муассасалари коллективларининг вакиллари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари улуғ Ватанимиз пойтахти Москва вакиллари билан учрашмоқ учун бу ерга тўпланишди. Янги, гўзал шаҳарни бунёд қилаётган тошкентликларнинг аҳил сафларига қўшилган москваликларни ҳам бу залда кўплаб учратиш мумкин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, Н. Г. Ляшченко, Н. М. Матчонов, Е. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат М. Т. Турсунов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов президиумда ўтиришибди. Москва шаҳар партия комитетининг секретари А. М. Калашников, Москва шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. Т. Сизов ҳамда Совет Иттифоқи пойтахти меҳнаткашлари делегациясининг бошқа аъзолари ҳам улар билан бирга ўтиришибди.

Тантанали йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский очади.

Москва кунларини ўтказиш тўғрисидаги хабарни, деди В. В. Окунский, Тошкент меҳнаткашлари ниҳоят даражада хурсандчилик билан кутиб олдилар. Бу кунлар бузилмас дўстлигимизнинг ва мустаҳкам қардошлигимизнинг чинакам байрами бўлиб қолди. Тошкентликлар Москва вакилларини ўзбек диёрида зўр самимият ва меҳр-муҳаббат билан табрикламоқдалар. Тошкент корхоналари ва қурилишларнинг ишчилари, ўзбек зиёлиларининг намояндалари, адабиёт ва санъат арбоблари, янги турар жой районларининг аҳолиси, студентларимиз москваликлар билан ўтказилган учрашувларда фахрланиш, қувониш, чуқур ҳурмат ҳисларини ифодалаб айтган сўзлар — мана шу ҳисларнинг ҳаммаси бизнинг азиз меҳмонларимизга, уларни вакил қилиб юборган жаҳондаги энг буюк шаҳарга тааллуқлидир.

Ўртоқ Окунский Ватанимиз пойтахти Москвага бағишланган тантанали кечани очиқ деб эълон қилади. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнлари янграйди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади.

— Азиз ўртоқлар! Азиз дўстлар! — дейди у. — бугун биз Тошкентда ўтказилаётган «Москва кунлари»ни тантанали байрам қилмоқ учун шу саройга тўпландик. Москва кунлари республикамиз пойтахтининг ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаётидаги катта воқеадир. Бу кунлар москваликлар билан тошкентликларнинг қардошларча дўстлигини, рус, ўзбек ва барча совет халқлари дўстлигини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш тарихига ёрқин саҳифалардан бири бўлиб киради.

«Москва кунлари»нинг алоҳида аҳамиятини кўрсатувчи кўпгина белгилар бор. Бу кунлар Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида ўтказилаётганлиги ва бутун совет мамлакати юбилей меҳнат вахтасида туриб ишлаётганлиги ҳам; шу кунларда Тошкентда барча қардош республикаларнинг вакиллари москваликлар билан бир сафда туриб шаҳримизга зилзила етказган оғир жароҳатларни тузатишда ўзларининг қаҳрамонона меҳнатлари билан ёрдам бераётганликлари ҳам; ҳозир баҳор бошланиб келаётганлиги — табиатни янгилайдиган, биринчи гуллар яшнайдиган ва майса бўлиб ҳаммаёқ кўкарадиган, одамларнинг эзгу ҳислари тўла равишда намоён бўладиган мўъжизали пайт бошланиб келаётганлиги ҳам мана шу кунларнинг аҳамиятини ошираётган жиҳатлардир.

Халқимизда эзгу ҳислар эса чексиз ва бепоён денгиз кабн. Бизнинг бугунги учрашувимиз мана шу денгизни тўлқинлантириб турибди, муҳаббатимиз уни илитмоқда. Биз сизларга ўз қучоғимизни очмоқдамиз. Сизларни ўз бағримизга босмоқдамиз ва чин кўнгилдан сизларга қизғин табрик сўзларини айтмоқдамиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, тошкентликлар ва республиканинг барча меҳнаткашлари номидан сиз азиз ва муҳтарам меҳмонларга самимий саломларимизни топшираётганлигимдан ғоят мамнунман. Москва делегациясининг ҳамма аъзоларини: Москва шаҳар партия комитетининг секретари Алексей Максимович Калашниковни, Москва шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Николай Трофимович Сизовни, Москва шаҳар Жданов район партия комитетининг биринчи секретари Николай Васильевич Ермаковни, «Главмосстрой» бошлиғи Николай Евгеньевич Пашченкони, Москва заводининг слесари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Сергей Семёнович Минаевни, Станиславский номидаги Москва театрининг артисти, РСФСРда хизмат кўрсатган артист Нина Сергеевна Исаковани, Бутуниттифоқ металлургия машинасозлиги саноати илмий тадқиқот институтининг директори, Ленин мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик Александр Иванович Целиковни, Москва поликлиникасининг участка врачи, РСФСРда хизмат кўрсатган врач Антонина Александровна Зайцевани, «Главмосстрой» Тошкентдаги қурилишлари бошқармаси комплекс бригадасининг раҳбари Иван Григорьевич Марюшкинни, Ёзувчилар союзи Москва бўлимида комсомол комитетининг секретари шоира Инна Копюжевани, «Моспроект» бошқармасининг бошлиғи Александр Григорьевич Рочеговни, Москва шаҳар партия комитетининг масъул ходими Александр Сергеевич Богатьковни Ўзбекистоннинг серқуёш ерида қизғин табриклаймиз.

Ватанимиз пойтахти талантли санъат арбоблари Москва делегацияси билан бирга Тошкентга келишди. Биз уларни чин кўнгилдан табриклаймиз.

Сиз азиз меҳмонлар орқали Москванинг барча шонли меҳнатчиларини чин кўнгилдан табриклаймиз. Москва шаҳар партия комитетига, Москва шаҳар Совети ижроия комитетига, барча москваликларга бизга доимий диққат ва эътибор бериб келаётганликлари учун, сахийларча ёрдам ва мададлари учун чуқур миннатдорчилигимизни топширишингизни илтимос қиламиз. Москваликларга энг яхши истакларимизни йўллаймиз ва самимий дўстлик ҳисларимизни изҳор қиламиз. Сиз азиз меҳмонларга, бутун Москва аҳолисига ҳамиша сиҳат-саломатлик, севикли Ватанимиз бахт-саодати йўлида, коммунизм тантанаси йўлида янги катта муваффақиятлар тилаймиз.

Азиз қардошлар! «Москва» деган сўзни тилга олганимизда қалбимиз чуқур шодлик ва ифтихор ҳислари билан тўлиб-тошади, инсон қилаётган ишларнинг улуғворлигини ва олижаноблигини ўзида мужассамлаштирган шаҳарнинг сиймоси бизнинг олдимизда намоён бўлади.

«Москва... Шу сўзнинг жаранглаши рус қалбида нақадар кўп маънони акс эттиради! Шу сўзнинг ўзи нақадар кўп маънони ифодалайди», — деб ёзган эди улуғ Пушкин. Лев Николаевич Толстой эса «Ҳар бир рус кишиси Москвага қараб уни ўз онаси каби ҳис қилади», — деган эди.

Ҳозирги кунда бундай ҳис-туйғулар фақат рус кишисидагина пайдо бўлаётгани йўқ. Барча совет кишилари Москвани жонажон она, деб атамоқдалар. Уларнинг ҳаммаси бу сўзни юксак ифтиҳор ҳислари билан айтмоқдалар.

Совет кишилари қаерда яшамасинлар, тақдир тақозоси уларни қайси қитъага элтиб қўйган бўлмасин Спасский башнясидаги соат занг урганида унинг товушига хушнудлик билан тўлқинланиб қулоқ соладилар. Чукоткада ва Калининградда, Таймирда ва Кушкада, Қутб ҳавзаси марказидаги кўчма муз илмий станциясида ва Антарктика соҳилларида кит овлаб юрган кемада, хуллас ҳамма жойда совет кишиси ўз соатини Москва вақтига қараб тўғрилайди. Фақат соатнигина тўғрилаб қолмайди, шаҳдам қадамлар билан олға бораётган мамлакатимиз ўзининг қадамларини ҳам, бутун ҳаёт томирининг уришини ҳам Москвага қараб тўғрилайди. Ҳар бир совет кишиси Москва овозига ўз қалбининг овози каби қулоқ солади.

Москва — қаҳрамон шаҳар, захматкаш шаҳар, бунёдкор шаҳар, ажойиб мардлик ва букилмас бардамлик шаҳри. Ёвлар Москвани неча марталаб хонавайрон қилди, Москва неча марталаб ёнғинларда қолиб кул бўлди, лекин ҳар сафар ўз қаддини ростлаб олиб, тағин ҳам бақувват ва улуғвор бўлиб ўсиб ривожланаверди.

Эндиликда Москва социалистик индустриянинг улкан марказидир. Илгари вақтларда уни «Чит» шаҳри деб аташар эди. Эндиликда у, аввало машинасозлик шаҳри бўлиб қолди. Москванинг вужудига сингиб келган янги заводлар шу қадар улканки, бу заводларнинг ҳар қайсиси янги катта шаҳарга негиз бўла олади.

Москва ўз ишчилар синфининг мамлакатда биринчи марта В. И. Ленин иштирокида коммунистик шанбаликни ўтказганлиги билан ҳақли равишда фахрлана олади. Коммунистик меҳнат ҳаракати байроғини, миллион-миллион кишилар давом эттираётган мана шу ҳаракат байроғини ҳам Москва кўтариб чиқди. Москваликлар Октябрь олди социалистик мусобақасининг ҳам ташаббусчиси бўлдилар. Улар юбилей вахтасида туриб ишлаб, саноат ишлаб чиқаришни ўстириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш, план топшириқларини бир ярим баравар ошириб бажариш мажбуриятини олдилар. Москваликларнинг ташаббуси бизнинг республикамизда ҳам қизғин қувватланди. Барча совет халқлари каби Москва, Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Улуғ Октябрь 50 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёрланмоқдалар.

Москва — чуқур илмий фикрлар макони, илғор маданият ва улкан санъат шаҳри. Атоқли олимлар ва ёзувчилар, композиторлар ва сураткашлар, меъморлар ва ҳайкалтарошлар, театр ва кино арбоблари Москвада ижод қилиб келдилар ва ижод қилмоқдалар.

Москва — марксизм-ленинизм назариясининг ва пролетар революциясининг маркази. Партиямизнинг юраги — унинг Сиёсий бюро бошчилигидаги Марказий Комитети Москвада турибди. Совет ҳукумати ана шу Москвада ишламоқда. Улуғ юришимиз планларини Москванинг ўзи чизиб бермоқда ва бу планларни амалга оширишни ташкил этмоқда. Ҳозир барча совет кишилари Москвада КПСС XXIII съезди белгилаб берган планлар билан яшамоқда ва ишламоқдалар.

Москва — янги даврнинг байроқдори, тараққиётнинг жаҳоншумул маркази, тинчлик, халқлар озодлиги ва мустақиллигининг таянчидир, марксизм-ленинизм буюк ғоялари тантанаси учун курашнинг жарчисидир.

Москва — совет халқлари дўстлигининг қалъаси, уларни битта қардош оила қилиб жипслаштирувчи марказ. Халқлар дўстлиги эса, енгилмас кучимизнинг манбаи, ҳамма ғалабаларимизнинг гаровидир.

Халқлар дўстлигининг буюк ҳаётбахш кучини Тошкент айниқса ўз тажрибасида жуда яхши ҳис қилди. Халқлар дўстлигининг кучи бу ерда айниқса тўла ва равшан намоён бўлмоқда.

Шаҳримиз бошига кулфат тушиши биланоқ бепоён Ватанимизнинг ҳамма бурчакларидан унга қардошлик ёрдами дарров кела бошлади. Тошкентга биринчилар қаторида Москва ёрдамга келди.

Ҳозир Тошкентда «Главмосстрой»нинг тўрт мингдан кўпроқ бинокорлари меҳнат қилмоқда. Улар қисқа муддат ичида Чилонзордаги 26-кварталнн қуриб бердилар, 1966 йилда эса ҳаммаси бўлиб 35 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жойни қуриб фойдаланишга топширдилар. Тошкентликлардан бир минг оила москваликлар қуриб берган уйлардан шинам квартиралар олиб яшаб турибдилар.

Москва бинокорлари Тошкентда юксак маҳорат намуналарини кўрсатмоқдалар. Тез, чиройли, пишиқ ва яхши сифатли қилиб қуришни биз улардан ўрганмоқдамиз.

Тошкент бошига тушган мушкул кунларда бизни якка-ёлғиз қолдирмаган, бизга қардошларча ёрдам қўлини узатган москваликларнинг ва барча совет халқларининг ҳимматини ўзбек халқи асло унутмайди.

Азиз москваликлар! Сизлар Тошкентнинг, унинг атрофидаги жойларининг ва республиканинг бошқа шаҳарларидаги кўпгина коллективларда бўлдингиз, кўп кишиларимиз билан учрашдингиз. Ўзбекистон меҳнаткашлари ўзларининг москвалик дўстларига нақадар самимият ҳислари билан қараётганликларини ўз кўзингиз билан яққол кўрдингиз. Буни биз совет халқлари қардошларча бузилмас дўстлигининг жонли ифодаси деб, ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси деб биламиз.

Тошкетда ҳозирги «Москва кунлари» мамлакатимиз халқларининг самимий дўстлигини янада мустаҳкамлаш ишига хизмат қилсин.

Қудратли Ватанимиз мустаҳкамлансин ва равнақ топсин!

Оғамиз улуғ рус халқига шоншарафлар!

Яшасин бизни коммунизм сари олиб бораётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

(Давоми иккинчи бетда).

Мақсуд ШАЙХЗОДА.

ЎЗ МОСКВАМИЗ

Тарихларга бошлиқ бўлди қадим тарихинг,
Коммунанинг бош шаҳари — янги таърифинг!..
Ҳашаматинг, аломатинг тилларда достон,
Ер қалбига жонли кўкрак у Қизил Майдон!
Россияга қалъа бўлган пойтахти—азим,
Сени куйлар шоирингнинг ҳар бир асари.
Ҳатто қуёш сенга қилиб аввало таъзим,
Сўнгра юрар, рухсатинг-ла, кунботар сари.
Қитъаларга нажот нурин сочиб пайдарпай
Кремлнинг юлдузлари ёрқин чарақлар,
Шунинг учун қадим дунё куну-тун демай —
Озодликнинг китобини бир-бир варақлар.
Жон Москва! Сен элларнинг пушту паноҳи,
Аҳд қилишган миллатларнинг улуғ даргоҳи!
Пойтахтларнинг мажлисида ўтганда сайлов:
Пойтахтларнинг оқсоқоли сайланибсан сен;
Вафомизга гувоҳнома юлдузли ялов,
Ҳар маҳалла юрагига жойланибсан сен.
Сенга атаб ўзбек эли юборар хатлар.
Атргулга бурқаб қўйдик дилхатимизни.
Қоғозга-ку гарчи сиғмас зўр муҳаббатлар —
Ишимизда ўзинг кўрдинг ғайратимизни.
Тилларда шому саҳар
Таърифинг эй, мард шаҳар!
Мард деса — мардонасан,
Меҳр деса — онасан!
Бу Ватаннинг юраги,
Қалқони ва кўкраги,
Маърифатнинг ўчоғи,
Ҳуррриятнинг қучоғи!
Шунинг учун, сени ўйлаб Шарқнинг шоири —
— «Сен — Нуробод!» деяр экан, бу бежиз эмас,
Ўлкаларнинг соф шуури, шиори, шеъри—
Москванинг юлдузига боғлиқ чамбарчас.
Бугун ҳатто ҳар ўзбекдан сўралса агар
— Мен Москвалик!— дейди ўзин,
...Биз москваликлар!!!
Эфир олиб келар сенинг азиз овозинг,
Бу овозда қардошликдан симфония бор.
Радионинг карнайидан Москва ҳавосин—
Ўпкам ютар шимиргандай бир фасл баҳор...
«Москванинг вақти билан...» энг тўғри меъёр,
Бу вақт билан қалб яшашга, курашга тайёр...
Ҳар дақиқа бунда бир йил бўйича келар;
Умрларда тўғри босмоқ учун қадамни
Кремлнинг соатига мослаб ҳар дамни—
Замонасин тўғрилади эллар, ўлкалар.
Қара, бизнинг Жанубдаги улуғ дарёлар
Шимол ёққа, сенга сари оқиб йўналар.
Сени севмоқ бизга одат, сен Москвасан!
Кўзларга нур, тирикликка обу-ҳавосан!
Марказкомнинг пештоқига осилган чироқ
Ёритмоқда коммунага Ленин йўлини,
Ҳар кишининг бизда олий унвони — «Ўртоқ!»,
Ким узолур ўртоқликнинг пайваст қўлини?!
Москва бор, демак ҳурдир озод элимиз
Демак яшар биродарлик, она тилимиз!
Жон Москва, сени қанча куйласак бу оз,
Сенга асрлар вазнида поэма керак.
Поэмани, ҳар байтида ишқ қилса парвоз...
Қофияси вафо бўлса, радифи — юрак...
Салом сенга, Москвамиз, эй шаҳри азим,
Бу халқимнинг топшириғи ва менинг сўзим.

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

ДУРМОН (Тошкент области), 7 апрель. (УзТАГ). Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг меҳнатчилари Ватанимиз пойтахти вакилларини — Тошкентда Москва кунлари байрами қатнашчиларини бугун самимий кутиб олдилар.

Хилма-хил таомлар қўйилган дастурхон ёнида бўлган самимий суҳбат вақтида Москва шаҳар совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. Т. Сизов самимий кутиб олганликлари учун хушнуд мезбонларга москваликлар номидан ташаккур билдириб, қишлоқ меҳнатчиларига меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар, шахсий ҳаётларида бахт-саодат тилади.

* * *

Самарқанд аҳолиси Москва кунлари байрам қилиниши муносабати билан Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган москваликлар делегациясини хушнудлик билан кутиб олди.

Меҳмонлар ўзбек халқи қадимий маданияти бойлигини ўзида акс эттирган жуда кўп тарихий ёдгорликларни зўр қизиқиш билан кўздан кечирдилар, шаҳар ҳаёти, унинг янги қурилишлари билан танишдилар.

Москваликлар опера ва балет театрида Самарқанд меҳнаткашлари коллективларининг вакиллари билан учрашдилар. Бу учрашув совет халқлари бузилмас дўстлигининг ёрқин байрамига айланди. (УзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари А. М. Калашников бошлиқ Москва меҳнаткашлари делегациясини 7 апрелда қабул қилди. Делегация Совет давлатининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган Москва кунлари байрамида қатнашмоқ учун Тошкентга келган эди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда Ш. Р. Рашидов Москва вакилларини Ўзбекистон экономикаси ва маданиятининг тараққиёти билан таништирди. У, Москва меҳнаткашлари янги Тошкентни бунёд этишда кўрсатаётган катта ёрдам учун уларга самимий миннатдорчилик изҳор этди.

А. М. Калашников Тошкентда Москва кунлари ўтказилаётганлиги учун, делегация самимий ва хушнудлик билан кутиб олинганлиги учун делегация аъзолари номидан қизғин ташаккур билдирди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, Е. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов, Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский қатнашдилар.

(УзТАГ).

ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ УЗИЛМАСИН

УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Кейинги вақтда, айниқса Тошкентда шаҳар телефон-телеграф алоқа линияларининг узилиб қолиш ҳоллари рўй бермоқда. Узбекистон ССР Министрлар Совети Тошкентда қурилиш ишларини бажараётган бинокорлик-монтаж ташкилотлари, ремонт ва бошқа ташкилотларнинг раҳбарларини огоҳлантириб қўйди: агар уларнинг айби билан линия иншоотларига шикаст етса, бу раҳбарлар қаттиқ жавобгарликка тортиладилар.

Республика прокуратурасига алоқа органларининг материаллари асосида алоқа линияларига шикаст етганлиги ҳақидаги ишларни кўриб чиқиш тавсия этилди ҳамда айбдорларни амалдаги қонунлар асосида жавобгарликка тортиш таклиф этилди.

Агарда жиноят содир бўлмаган экан, материаллар шаҳар ёки район Советларининг ижроия комитетлари маъмурий комиссияларига топширилади. Бу комиссиялар етказилган зиёнга қараб маъмурий чора кўради ва етказилган зарарни қоплайдиган миқдорда маблағни ундириб олади.

Ҳукумат республика Алоқа министрлигига Тошкент шаҳрида алоқа-линия иншоотларининг қаровини ташкил этишни топширди. Қурилиш ва ремонт ишлари бажарилаётган жойларда ер остида кабель линиялари ва бошқа алоқа иншоотлари борлиги ҳақида яққол кўзга ташланадиган белгилар қўйилиши керак.

АБАДИЙ ДЎСТ ВА ҚАРДОШИМИЗ

(Боши биринчи бетда).

Афсонавий панфиловчилар дивизиясида рота командири бўлиб хизмат қилган, ҳозир эса республика Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг старший илмий ходими И. Жалилов минбарга чиқади.

— 1941 йил кузи ва қишининг даҳшатли кунларида бутун мамлакатимизнинг тақдири Москва яқинида олиб борилаётган жангларда ҳал қилинмоқда эди, — дейди у ўз хотираларини гапириб.

Ўша вақтда мен хизмат қилган дивизия ўз составн жиҳатидан кўп миллатли дивизия эди. Бу дивизияда руслар, украинлар, қозоқлар, қирғизлар ва бошқа миллатларнинг намояндалари билан бир қаторда Ўзбекистон фарзандлари ҳам жанг қилишди. Бутун мамлакат ўз тақдирини Москва билан боғлаб қўйганлиги азалдан маълум. Мана шу жангда ҳам биз енгиб чиқдик.

Мана энди орадан кўп йиллар ўтгач, тинчлик ва дўстлик шаҳри жонажон Тошкентимиз оғир аҳволга тушиб қолди. Тошкентликлар учун мана шу машаққатли дақиқаларда Москва меҳнаткашлари Ўзбекистон пойтахтига биринчи бўлиб қардошларча ёрдам қўлини узатдилар.

Москва деган сўз ҳар биримизнинг қалбимизга қадрли сўздир, шу сабабли биз Ватанимиз шонли пойтахтининг вакилларини, азиз меҳмонларимиз москваликларни чин кўнгилдан қизғин табрикламоқдамиз.

Главташкентстрой ёшлар комплекс бригадасининг раҳбари М. Ҳабибуллаев Тошкент бинокорларининг кўпминг кишилик коллективи номидан москвалик меҳмонларга табрик сўзларини топширди.

Минг-минглаб москвалик бинокорлар Тошкентни қайта тиклаш ишларида нақадар зўр маҳорат ва меҳр-муҳаббат билан меҳнат қилаётганликларини кўриб турибмиз, — деди М. Ҳабибуллаев. Рус халқи билан ўзбек халқи буюк дўстлигининг рамзи, Совет мамлакатимиз халқлари дўстлигининг рамзи бўлиб қолаётган яхши ва чиройли иморатларни москваликлар қураётганлигини кўриб турибмиз ва шундай иморатлар қуриш маҳоратини улардан ўрганмоқдамиз.

Бизнинг бригадамиз юбилей мажбуриятларини бажаришга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Мартда қурила бошлаган 80 квартирали иморатни август ойида битказиб топширамиз. Москва ва Ленинграддан келган қардошлар ва опасингилларимизнинг, барча қардош республикалардан келиб ишлаётган дўстларимизнинг, биз билан елкама-елка туриб меҳнат қилаётган ҳамма бинокорларнинг дўстона мадади Тошкент бинокорларини зарбдор меҳнатга руҳлантирмоқда.

Тошкент авиация заводининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. С. Поспелов ўз нутқида бундай деди:

— Оғир 1941 йилда Москва мудофаасининг олдинги маррасидаги авиация заводи бу ерга, Ўзбекистонга кўчириб келтирилди. Москваликлар янги жойда тошкентликлар билан бирга ишлаб мисли кўрилмаган қисқа муддатлар ичида самолётлар ишлаб чиқара бошладилар. Республиканинг партия ва совет органлари кўчириб келтирилган заводга энг яхши кишиларнинг катта группасини ёрдамга юбордилар.

Ўша вақтда заводга келиб ишлаганлар орасидан юқори малакали мутахассислар ўсиб етишди. Фақат бизнинг коллективимизгина эмас, бутун республикамиз ҳам фахрланаётган мана шу мутахассислар орасида заводда чорак асрдан бери ишлаб келаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Икром Акмалов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони клепальщик Таисия Павлова, электрик Леонид Требухин ва бошқалар бор. Булар уруш вақтининг ҳамма қийинчиликларига бардош бериб, қанотли машиналар ишлаб чиқаришни таъминлаб турдилар.

Завод ўзи учун жонажон бўлиб қолган ўзбек диёрида яхши ўрнашиб қолди. Бу ерда ишлай бошлаганларнинг кўплари қарилик пенсиясига чиқиб дам олмоқдалар. Лекин уларнинг болалари энди завод цехларида ишлаб турибди. Ёш миллий кадрлар ўсиб етишди.

Заводнинг кўпминг кишилик коллективи номидан Москванинг барча меҳнаткашларига меҳнатда янги муваффақиятлар, шахсий ҳаётларида катта бахт-саодат тилайман.

Пойтахт делегациясининг раҳбари КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари А. М. Калашников минбарга чиқади.

— Азиз ўртоқлар! Қадрдон ўзбек дўстларимиз — дейди у. — Москва шаҳар партия комитети, меҳнаткашлар депутатлари Москва Советининг ижроия комитети номидан, барча москваликлар номидан сизларга ва сизлар орқали бутун ўзбек халқига юрак саломларини топширишга ва Ватанимиз пойтахти — Москвага, Москва ва Ўзбекистон меҳнаткашлари ўртасидаги бузилмас дўстликка бағишланган мана шу ажойиб тантанада қатнашишга бизни таклиф қилганликларингиз учун ташаккур изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Ўтган йил март ойида Москвада бўлиб ўтган Ўзбекистон ССР кунлари каби Ўзбекистон республикасида ўтказилаётган Москва кунлари, яъни бизнинг бугунги учрашувимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ажойиб 50 йиллиги байрамига тайёргарлик белгиси остида ўтмоқда. Бутун мамлакатимиз, улуғ Ватанимизнинг ҳамма халқлари мана шу зўр воқеага ҳозирланмоқдалар. Ҳар бир меҳнаткаш, барча совет кишилари байрамни муносиб кутиб олишга, уни ўзларининг меҳнат совғалари билан, зарбдор меҳнат билан нишонлашга астойдил интилмоқдалар.

50 йил ичида мамлакатимиз халқлари босиб ўтган улуғвор йўл фидокорона қаҳрамонона кураш йўли, ҳормай-толмай қилинган меҳнат, буюк иқтисодий ва сиёсий ғалабалар йўлидир. Бунинг натижасида қолоқ чор Россияси қудратли индустриал давлатга айланди. Ҳақли равишда «халқлар турмаси» деб аталган мамлакат унинг территориясида яшаётган барча миллатлар дўстлиги ва қардошлиги мамлакатига, социализм узил-кесил ғалаба қозонган ва коммунизм қурилаётган давлатга айланди.

Совет ҳокимиятининг 50 йили мобайнида мамлакатда амалга оширилган чуқур иқтисодий, социал ва маданий ўзгаришлар Москва мисолида ҳам яққол кўриниб турибди.

Революциягача бўлган Москва асосан енгил саноатга, аниқроғи — тўқимачилик саноатига эга эди. Шу сабабли Москвани кўпинча «чит» шаҳри деб атар эдилар. Москва пролетариатининг учдан икки қисми асосан пахтадан газлама тўқиш билан шуғулланар эди. Москва пролетариатининг атиги учдан бир қисми кўп сонли ярим кустар корхоналарда ишлар эди. Шу корхоналарнинг эгалари уларни фабрика ёки завод деб атар эдилар.

Ҳозирги Москва — мамлакатнинг энг йирик саноат, маданий, илмий, маъмурий маркази, янги коммунистик жамият қуриш ишига салмоқли ҳисса қўшаётган шаҳар бўлиб қолди. Пойтахт саноати ишлаб чиқаришнинг 20 тармоғига эга. Бу саноат революцияга қадар ишлаб чиқарилганига кўра, 106 баравар кўп саноат маҳсулоти чиқармоқда ва чор Россиясининг бутун саноати ишлаб чиқарганига қараганда уч ярим баравар кўп маҳсулот чиқармоқда. Пойтахт муҳри босилган буюмлар бутун мамлакатга маълум. Булар — автомашиналар ва металл қирқадиган ғоят аниқ станоклар, замонавий самолётлар ва автомат линиялар, подшипниклар ва электр моторлар ҳамда кўпгина бошқа хил маҳсулотлардир. Ҳозирги вақтда Москвада 1300 дан кўпроқ фабрика ва завод бўлиб, бу корхоналар маҳсулотининг умумий ҳажми умумиттифоқ миқёсида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг бир неча процентини ташкил қилади. Пойтахт корхоналарида мамлакатда ишлаб чиқарилаётган бутун соатларнинг 21 проценти, телевизорларнинг 14 проценти, приборларнинг 13 проценти, холодильникларнинг 10 проценти тайёрлаб чиқарилмоқда. Москва «чит» шаҳри бўлмаса ҳам, аммо газлама ишлаб чиқаришни давом эттирмоқда. Бутун шойи газламанинг 31 проценти ва жун газламанинг 13 проценти шаҳар корхоналарида ишлаб чиқарилмоқда. Бу муваффақиятларга москваликларнинг фидокорона меҳнати туфайли, мамлакатдаги барча корхоналарни техника жиҳатидан тубдан қайта қуриш ва реконструкция қилиш туфайли, комплекс механизация ва автоматлаштиришни жорий қилиш, саноатнинг ҳозирги тараққиёти учун хос бўлган илмий техника революцияси ютуқларини актив равишда татбиқ этиш туфайли эришдик.

Пойтахт меҳнаткашлари етти йиллик планни муддатидан олдин бажариб, янги беш йилликнинг биринчи йили топшириғини муваффақиятли адо этдилар. Шаҳар саноати планни 103,3 процент қилиб бажарди. Бунинг натижасида ишлаб чиқариш ҳажми 5,9 процент кўпайди. Бу ўсишга деярли тўла равишда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Меҳнат унумдорлиги 1965 йилдагига нисбатан 5,5 процент ошди. Пландан ташқари 90 миллион сўм маблағ тежаб қолинди.

Москвада КПСС Марказий Комитети 1965 йил сентябрь Пленумининг қарорларини амалга ошириш юзасидан катта ишлар олиб борилмоқда. 1966 йил мобайнида 78 саноат корхонаси, 27 қурилиш ташкилоти ва 24 транспорт ташкилоти планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтди. Бу корхона ва ташкилотлар ишининг натижалари хўжаликни юритиш янги системасининг афзаллигини тўла тасдиқлади. Бу йил саноат ва шаҳар хўжалигининг яна 375 корхонаси планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги формаларига ўтади. Бу корхоналар илгари янги системага ўтган коллективлар билан биргаликда Москвада ишлаб чиқарилаётган бутун маҳсулотнинг тахминан 40 процентини чиқарадиган бўлади.

Москва қиёфасида, москваликларнинг турмушида ҳам жуда катта ўзгаришлар рўй берди.

Улуғ Октябрга қадар Москва нообод, капиталистик тузумга хос бўлган социал зиддиятларга тўлиб тошган шаҳар эди. Октябрь революциясидан сал олдин Москвада чиқадиган «Утро России» буржуа газетаси Москва Ғарбий Европадаги мамлакатлар пойтахтларининг даражасига яқинлашиб олиш учун энг камида 500 йил талаб қилинади, деб ёзган эди. Октябрь революцияси бу гапларни чиппакка чиқарди.

Капиталистик мамлакатларнинг пойтахтлари асрлар давомида босиб ўтган йўлни Москва атиги эллик йил ичида босиб ўтди. Маълумки, бу даврнинг қарийб ярми гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши йилларига ҳамда урушдан кейинги хўжаликни тиклаш йилларига тўғри келади.

Янги шаҳар — коммунистик истиқбол шаҳри хусусиятлари Москвада кун сайин тобора яққол намоён бўлмоқда. Бунга москваликларнинг фидокорона меҳнати туфайли эришилмоқда. Москваликлар шаҳар партия ташкилоти раҳбарлигида хўжалик ва маданий қурилишда янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Шаҳарда капитал қурилиш Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлариданоқ бошланиб кетди. Лекин бу қурилиш Улуғ Ватан урушидан кейингина кенг қулоч ёзди. Москваликлар сўнгги йилларда шаҳар хўжалигини ва биринчи навбатда уй-жой қурилишини ривожлантириш ишига айниқса катта ҳисса қўшдилар.

Ўтган етти йил ичида Москвада жами саҳни 23 миллион квадрат метр бўлган 736 минг шинам квартира қурилди. Бошқача қилиб айтганда, шу вақт ичида революциягача бўлган икки Москва шаҳри қурилди. Москваликлардан қарийб уч миллион киши ёки пойтахт аҳолисининг 45 процентдан кўпроғи янги уйларга кўчиб кирди.

Москва — жаҳонга машҳур бўлган театрлар шаҳридир. Бир йил ичида пойтахтдаги 26 театрда тахминан 13 миллион томошабин бўлади. Революцияга қадар пойтахтда «жонли суратлар» кўрсатадиган атиги бир неча кичик заллар ва 9 та халқ уйи бўлган бўлса, эндиликда эса, 109 кинотеатр ва 365 клуб муассасаси ишлаб турибди. Бу клубларнинг кўпчилиги ўз халқ театрлари, рақс ва хор коллективларига эга бўлган чинакам маданият саройларидир. Ўтган етти йил мобайнида Москвада бир қанча йирик маданият иншоотлари барпо этилди. Кремлдаги Съездлар саройи, Ленинские Горида Пионерлар саройи, Москва Совети номли театр, Сатира театри, «Бородино жанги» музей — панорамаси, Қуролли Кучлар музейи ва бошқа бир қанча объектлар қурилди.

Совет ҳокимияти йилларида Москва олий ўқув юртлари, ўрта ўқув юртлари, ўрта ва бошланғич мактаблар шаҳрига айланди. Шаҳар аҳолисининг бешдан бир қисми — 950 минг бола ва 298 минг студент ҳар куни мактабларга қатнамоқда, аудитория ва лабораторияларда шуғулланмоқда, кутубхоналар ва қироатхоналарда ўз билимини оширмоқда. Пойтахт олий ўқув юртларида асосан Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларидан келган кўп минглаб чет эл йигит ва қизлари таълим олаётганлигини, шунингдек пойтахтдаги 73 олий ўқув юртида мамлакатнинг барча районларидан уч юз мингдан кўпроқ киши сиртқи таълим олаётганлигини бунга қўшсак, у вақтда мамлакатнинг маданий тараққиётида Москванинг роли тағин ҳам кўпроқ равшан бўлиб қолади. Пойтахтдаги олий ва ўрта махсус ўқув юртларини тамомлаб чиққан кишиларни ҳозир мамлакатнинг турли бурчакларида кўриш мумкин.

Москвада совет илмий фикрининг штаби — жуда кўп институтлари бўлган СССР Фанлар академияси ишлаб турибди, илм-фаннинг турли тармоқларида ўз мактаблари ва йўналишларини вужудга келтирган ўнлаб академиклар меҳнат қилмоқда. Уларнинг жуда катта кашфиётлари Ленин мукофотлари, Давлат мукофотлари ва халқаро мукофотлар билан бир неча бор тақдирланди. Пойтахтда 180 минг илмий ходим ишлаб турибди. Уларнинг тўртдан бир қисми фан доктори ва фан кандидати деган илмий даражага эга. Корхоналарда, муассасаларда ва ташкилотларда олий ва ўрта махсус маълумоти бўлган жами қарийб 1 миллион мутахассис ишлаб турибди.

Яқинда СССР Министрлар Совети Москвани ривожлантириш бош планининг техника-иқтисодий асосларини тасдиқлади. Бу эса, Коммунистик партия билан Совет ҳукумати Ватанимиз пойтахти Москва тўғрисида зўр ғамхўрлик қилиб, унга эътибор бераётганликларини ёркин кўрсатиб турибди.

Айни маҳалда партия ва ҳукуматнинг шу масала юзасидан чиқарган қарорида чуқур социал маъно бор. Бу қарорнинг ҳар бир сатри коммунизм қураётган мамлакат пойтахти сифатида Москвани ривожлантириш тўғрисидаги, аҳолининг меҳнат қилиши, турмуши ва дам олиши учун коммунистик жамиятга хос бўлган шарт-шароитларни вужудга келтириш ҳақидаги ғамхўрлик билан суғорилгандир.

Бундан кейинги ўнбеш-йигирма йил давомида пойтахт саноатининг янада ўсиши аниқ машинасозлик, асбобсозлик, радиотехника, электроникани ривожлантириш, шунингдек истеъмол қилинадиган юқори сифатли моллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш йўлидан боради. Шаҳар хўжалигининг барча тармоқлари, аввало уй-жой қурилиши ҳам анчагина ривож топади. Фақат беш йил ичида (1966—1970 йиллар) Москвада жами саҳни 17,8 миллион квадрат метр бўлган уй-жой қуриш кўзда тутилади. Кўп қаватли уйлар янги уй-жой районларини қуришнинг негизини ташкил этади.

Москвани ривожлантириш перспектив плани асосларини амалга ошира бошлаш Ватанимиз ҳаётидаги ажойиб воқеа — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига тўғри келади. Пойтахт меҳнаткашлари шонли юбилейни янги муваффақиятлар билан нишонлаш учун ҳаракат қилиб, беш йилликнинг биринчи йилидаёқ катта зафарларни қўлга киритдилар. Пойтахт бинокорларининг зўр куч-ғайрати натижасида москваликлардан ярим миллион киши янги уйларга кўчиб кирди, ўнлаб янги мактаб, болалар боғчалари, поликлиникалар, магазинлар, ошхоналар, ҳамда аҳолига хизмат кўрсатувчи бошқа корхона ва муассасалар қурилди. Москваликлар Совет давлатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақа бошлаб, «Юбилей йилида ўтган йилдан яхшироқ ишлайлик» деган чақириқни ўзларига шиор қилиб олдилар. Бу ватанпарварлик ғайрати ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш йиллик топшириғини бир ярим баравар ошириб бажаришга қарор берган меҳнаткашларнинг социалистик мажбуриятларида ўз ифодасини топди.

Қурилиш ва шаҳар хўжалиги ходимлари юбилей йилини юксак кўрсаткичлар билан нишонлашга қарор қилдилар. Бу йил москваликлар 120 мингдан кўпроқ шинам квартира, 28 минг ўринли 32 мактаб, болалар боғча ва яслилари, 2250 ўринли 25 поликлиника, касалхона, 10 кинотеатр, 375 савдо ва умумий овқатланиш корхонаси ҳамда коммунал-маиший хизмат кўрсатувчи 250 корхона оладилар.

Октябрнинг 50 йиллигигача шаҳримизни жаҳонда энг баланд бўлган 533 метрли телевизион башнядан тўртта қора-оқ рангли программани эшиттирадиган умумиттифоқ телемарказининг биринчи навбати: 6 минг ўринга мўлжалланган мамлакатда энг йирик «Россия» меҳмонхонаси; Калинин проспектида қуриладиган ва 2 минг ўринли ресторанни ҳамда 3 минг ўринли кинотеатрни ўз ичига оладиган савдо-маиший хизмат комплекси ва бошқа шу каби ноёб иншоотлар шаҳар ҳуснига ҳусн қўшади.

Совет ҳокимияти йилларида Москвада рўй берган жуда катта ўзгаришлар ва шаҳар хўжалигини яқин келажакда ривожлантириш истиқболлари ҳақида бир нутқнинг ўзида гапириб бериш мумкин эмас, албатта. Лекин ана шу нутқда келтирилган фактларнинг ўзи ҳам ўтган 50 йил ичида шаҳримиз нақадар ўзгарганлиги ҳақида аниқ тасаввур беради.

Москва ҳар бир совет кишиси учун яқин, жонажон шаҳар бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам москваликлар ўз шаҳрини ниҳоятда қадрлайдилар. Москваликларнинг фидокорона меҳнати туфайли пойтахт қиёфаси ғоят ўзгариб кетди. Неча юз минглаб москваликлар конвейерлар ва станоклар ёнида, вагранкалар ва мартен печлари олдида, механизмлар билан бошқариш пултлари олдида, электровоз ва тепловозларнинг кабиналарида, қурилиш ҳавозалари ва майдончаларида, завод цехларида ва тажриба лабораторияларида ҳар бир сменада меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. СССР шонли ишчилар синфининг ажралмас қисми бўлган пойтахт ишчилари инженерлари ва техникларининг жанговар отряди мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш учун, коммунизм моддий техника базасини вужудга келтириш учун курашда партиямизнинг мустаҳкам ва содиқ таянчидир.

Совет мамлакати — кўп миллатли давлат. Юзлаб миллатлар ва элатлар қардошларча ҳамдўст бўлиб, янги, коммунистик жамиятни — нур ва ақл-идрок, маъмурчилик ва мўл-кўлчилик дунёсини, давлатимиздаги ҳамма халқлар роҳат-фароғатда яшайдиган дунёни қурмоқдалар.

Совет халқларининг йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётган дўстлиги — Октябрнинг энг буюк ғалабаларидан биридир. Рус ва ўзбек халқларининг қадим замонлардан бери давом этиб келаётган дўстлиги мамлакатимизда интернационализм ва халқлар дўстлиги ғоялари тантана қилганлигини кўрсатувчи ёркин намуналарнинг бири бўлиб турибди.

1917 йилнинг охирида Ўзбекистонда Совет ҳокимияти ўрнатилиб, 1924 йилда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси тузилгандан кейин ўзбек халқи тенг ҳуқуқли совет республикаларининг аҳил ва ягона оиласида оғир вазифаларни ҳал қилишга киришди. Бинобарин Ўзбекистон халқи Совет Иттифоқидаги халқларнинг қардошларча ёрдами билан Коммунистик партия раҳбарлигида ана шу вазифаларни муваффақиятли равишда ҳал қилди.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси замонавий саноати, ривож топган қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши, юксак маданиятга эга бўлган мамлакатга айланди.

Барча совет кишилари каби биз москваликлар ҳам Ўзбекистон меҳнаткашларининг социализм ва коммунизм қуришдан иборат жуда катта программани бажаришда эришган ажойиб муваффақиятларини кўриб, чин кўнгилдан қувонмоқдамиз ва фахрланмоқдамиз.

Ўзбекистон ССРнинг саноат ва қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият соҳасидаги муваффақиятлари аввало Ватанимиздаги ҳамма халқлар бузилмас дўстлигининг ва ҳамкорлигининг самарасидир.

Пойтахт меҳнаткашлари Улуғ Ватан урушининг даҳшатли йилларини асло унутмайдилар, Москвани бутун мамлакатимиз ҳимоя қилганлигини, қўлига қурол олиб, жонини аямай, Москва ерини сақлаб қолган фидокорлар орасида ўзбек халқининг шонли ўғил ва қизлари ҳам жонларини аямай жанг қилганлигини эсдан чиқармайдилар. Москва учун бўлган жангларда Жданово қишлоғи олдида фашистлар отрядини тор-мор келтирган Жўра Шерматов бўлинмаси шуҳрат қозонди, тўпчи Муҳаммад Иброҳимов Москва яқинида душманнинг 6 танкини ва 26 автомашинасини яксон қилди, Тошкентдаги В. И. Ленин номли ҳарбий билим юртини тамомлаб чиққанлардан 180 киши Москвани ҳимоя қилган машҳур Панфилов дивизияси сафларида жанг қилди.

Мамлакатимиз халқлари бир-бирларига қардошдир. Ватанимиз халқларининг маънавий-сиёсий бирлиги, дўстлиги тарихда неча марталаб қаттиқ синовдан ўтди. Хоҳ даҳшатли уруш йилларининг синовларида бўлсин, хоҳ энг қийин меҳнат ва шижоат кунларида бўлсин, ҳар сафар бу дўстлик тобора кўпроқ мустаҳкамланиб ва тобланиб, ленинча миллий сиёсат тантанасининг ёркин намунасига айлана берди.

Тошкентда зилзила бўлганлигини мамлакатимиз халқлари эшитган биринчи кунларда ҳам шундай бўлди. Бутун мамлакат Тошкент шаҳрининг мард аҳолисига ёрдамга келди. Москваликлар ҳам ўзбек биродарларига ёрдамга етиб келдилар. Улар партиямиз Марказий Комитетининг зилзиладан шикастланган шаҳарга ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги чақириғига лаббай деб жавоб бериб, Тошкентда 230 минг квадрат метр уй-жой майдонини ҳамда маданий-маиший корхоналарнинг зарур комплексини қуриб беришга қарор қилдилар.

Ўтган йил москваликлар 35 минг квадрат метр уй-жойни қуриб битказиб фойдаланишга топширдилар. Бу йил иш майдони тағин ҳам кенгайтирилди, йил охиригача юз минг квадрат метр уй-жой майдони, бир мактаб ва 840 ўринли учта болалар муассасаси қуриб битказилади ва фойдаланишга топширилади.

Москва юборган бинокорлар зилзила оқибатларини тугатишда Тошкентга ёрдам кўрсатиш юзасидан олинган мажбуриятларни шараф билан бажаришларига заррача ҳам шубҳа қилмаймиз.

Москва ва иттифоқдош республикалар пойтахтлари дўстлик кунлари юбилей йилида сиёсий ва маданий ҳаётимиздаги йирик воқеа бўлади. Ўзбек ўртоқлар шаҳримизнинг ҳурматли меҳмонлари бўлдилар. Москвада ўтказилган биринчи дўстлик куни Ўзбекистонга бағишланди. Бугун биз Тошкентда учрашиб, Москва кунларини нишонламоқдамиз. Биз серқуёш республикангизда бўлган қисқа вақт ичида Тошкентдаги кўпгина корхоналарни бориб кўришга, шаҳардаги барча районларнинг меҳнаткашлари билан учрашишга, ўзбек халқининг ўзига хос қадимий маданияти билан танишишга, Самарқанддаги қадимий ёдгорликларни кўздан кечиришга, «Қизил Ўзбекистон» колхозининг хўжалиги билан танишишга улгурдик.

Делегациямиз қаерга бормасин, уни ҳамма жойда меҳмондўстларча кутиб олишди, унинг ҳақида зўр ғамхўрлик кўрсатишди. Қаҳрамон шаҳар Москва вакилларига билдирилган ана шу қардошлик ва дўстлик ҳис-туйғуларини биз барча москваликларга кўрсатилган ҳис-туйғулар деб биламиз. Мамлакатимиздаги халқларнинг бузилмас қардошлиги ифодаси бўлган сизларнинг қизғин хайрихоҳлик ва дўстлик ҳис-туйғуларингизни биз албатта ҳамшаҳарларимизга етказамиз.

Москвада халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бу йил иттифоқдош республикаларнинг миллий ҳафталиклари ўтказилади. Ёзда ўтказиладиган бу байрамларда серқуёш Ўзбекистон вакиллари ҳам қатнашади. Фурсатдан фойдаланиб, мен сизларга айтмоқчи бўлган сўзим шуки, «Марҳабо, азиз ўзбек биродарларимиз! Москваликлар сизларни хурсандчилик билан кутиб оладилар ва пойтахт меҳнаткашлари билан учрашиш сизларда энг яхши, энг самимий таассуратлар қолдириши учун ҳамма чораларни кўрадилар!».

А. М. Калашников ўз нутқининг охирида бундай деди:

— Москва меҳнаткашлари мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун курашда серқуёш Ўзбекистон меҳнаткашларига чин кўнгилдан янгидан-янги катта ғалабалар тилайдилар.

Шонли меҳнатда сизларга муваффақият ёр бўлсин ва ҳамиша бахт-саодатли бўлинглар, азиз ўзбек дўстларимиз!

Москва делегацияси Санъат саройининг жуда катта залига тўпланган барча кишиларнинг гулдурос қарсаклари остида Тошкентга эсдалик совғалари — Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин бюстини ва Москва Кремлининг макетини тошкентликларга топширади. Мардлик шаҳрининг меҳнатчилари Ватанимиз пойтахтининг вакилларига жавоб туҳфаси сифатида Ильичнинг портрети туширилган ва «Миннатдор тошкентликлардан азиз москваликларга» деб ёзилган чинни ваза ва Тошкент фожиаси ҳамда жасоратини акс эттирувчи катта альбом топширадилар.

* * *

Тантанали кеча катта концерт кўрсатиш билан тугади. Концерт Москва санъат усталарининг кучи билан берилди. Томошабинлар концертнинг ҳар бир номерини қарсаклар билан кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

ХУШХАБАРЛАР

Сирдарёнинг чап соҳилида Мирзачўлдаги энг йирик ихтисослаштирилган «Сирдарё» совхози шоли экишга киришди. Шоли экиш учун бу йил уч минг гектарга яқин ер ажратилди. Рационализаторлар шоли экишга мослаштирган сеялкалар далаларга биринчи марта чиқарилди.

●

Денов районидаги Охунбобоев номли колхоз правлениеси комплекс механизациялашган пахтачилик бригадасининг бошлиғи Убай Холиқовни «Москвич» енгил автомашинаси билан мукофотлади. Бу бригаданинг деҳқонлари ўтган йили 45 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан биринчи сорт пахта олдилар. Бригадада дала ишларининг деярли ҳаммасини механизмлар бажарди. «Зангори кемалар» ҳосилнинг 75 процентидан кўпроғини териб берган.

●

Сирдарё области «Пахтакор» совхозидаги пахта заводи Ўзбекистон қўриғининг бирлашган электр халқасида монтаж қилинган тақсим қилувчи янги подстанциядан электр энергия олди.

Бу йил Мирзачўл бирлашган электр системасининг трассасида электр энергияси тақсим қиладиган 6 та янги подстанция қурилади ва 3 таси реконструкция қилинади.

ДАВЛАТ БАНКИ

Иқтисодий темада

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг кечиктириб бўлмайдиган чоралари тўғрисида қарор қабул қилди. Бу қарор қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, мамлакатда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиш, халқимизнинг ўсиб бораётган эҳтиёжларини бажо келтириш тўғрисида партиямиз қилаётган ғамхўрликнинг ёрқин далили бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг ана шу Пленуми қишлоқ хўжалигига раҳбарликдаги субъективизмни қоралади. Зотан, субъективизм қишлоқ хўжалигини планлаштириш, маблағ билан таъминлаш ва унга кредит беришда, шунингдек нархлар сиёсатида ҳам хатоларга олиб келди. Пленум шу билан бирга, қишлоқ хўжалигига раҳбарликдаги хатоларни бартараф қилиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг қолоқлигини тугатишнинг аниқ ва равшан йўлларини белгилаб берди...

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1965 йил 1 апрелда «Колхозларга молиявий ёрдам кўрсатиш тўғрисида» чиқарган қарорига биноан колхозлардан уларнинг машина-трактор станцияларидан илгари харид қилган техника, иморатлар ва ускуналар учун банкдан олган ссудалари ва бутун қарзларининг аввалдан қолган қисмидан катта бир улуши кечиб юборилди. Ўзбекистон ССР колхозларидан узоқ муддатга берилган ссудаларнинг ўзидангина кечиб юборилган қарзлар уларнинг зиммасида 1965 йил бошида ҳисоб қилинган бутун қарзларнинг 26 процентидан кўпроғини ташкил этди.

Ана шу тадбирларнинг ҳаммаси республика колхозларининг молиявий аҳволини анча мустаҳкамлашга, колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш учун сарфланаётган даромадларни кўпайтиришга ва шу тариқа колхозчиларнинг республика колхоз ишлаб чиқаришини ва унинг асосий тармоғи — пахтачиликни янада юксалтиришдан моддий манфаатдорлигини кучайтиришга имкон берди.

Кейинги икки йил мобайнида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш давлат планининг муваффақиятли бажарилаётганлиги колхоз ишлаб чиқаришининг рентабеллигини ошириш ва етиштирилаётган маҳсулотларнинг таннархини камайтириш, колхозларнинг молиявий аҳволини мустаҳкамлаш ҳамда пул даромадлари планини ошириб бажаришга замин яратди.

Республика колхозчилари 1966 йилда ўз меҳнатларига 1965 йилдагига нисбатан 32,5 процент кўп ҳақ олдилар. КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорига асосан СССР Министрлар Совети колхозларга кредит бериш, уларнинг молиявий-хўжалик фаолиятидаги камчиликларни бартараф қилиш, молиявий-хўжалик фаолияти учун зарур шарт-шароитлар яратиш ва колхозчилар билан меҳнатга ҳақ тўлаш юзасидан ўз вақтида ҳисоб-китоб ўтказилишини таъминлаш мақсадида 1965 йил 17 декабрда «Колхозларга кредит беришни яхшилаш ҳақида» қарор қабул қилди. Шу қарорга биноан колхозларни бевосита банкдан кредит беришга ўтказишни яқин йиллар ичида ҳал қилиш кўзда тутиляпти.

Колхозларга кредит беришнинг ҳозир амалда бўлган тартибидаги асосий камчиликлар бизнинг фикримизча, нимадан иборат? Биринчидан шундан иборатки, пул маблағларининг мавсумда етишмаслиги бир манбадан эмас, балки бир қанча манбалардан ва асосан, шартнома контрактациялари бўйича тайёрлаш ташкилотларидан аванс олиш шаклида қопланиб келди. Бу авансларни бериш учун эса улар ўз навбатида давлатдан кредит олиши керак эди. Шундай қилиб, тайёрлаш ташкилотлари колхозларга давлат кредитлари олишда воситачи бўлиб келдилар, маблағларнинг мавсумий камчилигини банкдан бериладиган кредит билан қоплаш тахминан мавсумда етишмай қолган маблағларнинг умумий суммасидан қарийб 20 процентини ташкил этди.

Шу билан бирга, колхозчилар билан меҳнатга ҳақ тўлаш юзасидан ҳисоб-китоб ўтказиш учун банкдан кредит берилмас эди, чунки аванс тариқасида бериладиган кредитларнинг, шунингдек, колхозларнинг алоҳида счётларига ўтказилиб келган ўз маблағларининг улуши ҳам колхозчилар билан меҳнатга ҳақ тўлаш юзасидан ўз вақтида ҳисоб-китоб ўтказишни таъминлаб келмоқда, деб ҳисобланар эди.

Иккинчидан, тайёрлаш ташкилотлари авансларни колхозларнинг чиқим ва харажатларига қараб эмас, балки маълум шартлар ва ишларни бажаришларига қараб беришди. Бу эса баъзи вақтларда колхозларнинг счётларида маблағларнинг ҳаддан ташқари кўпайиб кетишига, баъзан эса уларнинг етишмай қолишига сабаб бўлди. Бундай аҳвол колхозларни колхозчилар билан ҳисоб-китоб ўтказишда узилиш бўлишига йўл қўймаслик учун бошқа ижтимоий фондларни ва ҳатто меҳнатга ҳақ тўлаш фондини вужудга келтириш учун ажратиладиган маблағларни камайтириш ҳисобига аванс фондлари тўплашга мажбур қилди.

Учинчидан, олинган аванслар етиштирилган маҳсулотлар тайёрлаш ташкилотларига сотила бошланиши билан ҳар сафарги топширилган маҳсулот қийматининг 60 процентини ушлаб қолиш орқали қоплаб келинди. Бинобарин, ана шу кредитлар хўжаликларнинг йиғим-терим эҳтиёжлари ва шу жумладан колхозчиларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш учун зарур маблағларга бўлган эҳтиёжи ҳисобга олинмагани ҳолда, биринчи навбатда қопланди. Бундан ташқари, колхозлар аванс олиш учун кўпгина тайёрлаш ташкилотларига мурожаат қилишга, улардан тегишли маблағларни ўз счётларига ўтказишни талаб қилишга мажбур бўлдиларки, бу ҳол маълум вақт сарфланишига боғлиқдир.

Колхозларнинг банкдан бевосита кредит олишга кўчирилиши билан ҳозир амалда бўлган тартибдаги камчиликлар бартараф қилинади. Барча давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотлари каби колхозлар ҳам ягона кредит институти — СССР Давлат банки берадиган кредитлардан фойдаланадилар.

Бир қанча областларда колхозларга банкдан бевосита кредит бериш тажрибаси ўтказил-

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

КПСС Марказий Комитетида идеология ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарори муносабати билан идеология ишини кучайтириш масаласи муҳокама қилинди.

Кенгаш ишида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг секретарлари, бир қанча ўлка, область, шаҳар партия комитетларининг секретарлари, бир қанча министрликлар ва идораларнинг, ижодий союзларнинг раҳбарлари, марказий газеталарнинг редакторлари қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауронинг қисқа кириш сўзидан кейин КПСС Ленинград область комитетининг секретари Г. А. Богданов, Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. Д. Скаба, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Литва Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. К. Шепитис ахборот бериб, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарлик муносабати билан партия комитетларининг ижодий союзлар ва санъат муассасалари билан олиб бораётган иш тажрибаларини гапириб беришди.

КПСС Новосибирск область комитетининг секретари М. С. Алферов, Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Г. Хачатурян, КПСС Татаристон область комитетининг секретари М. Ф. Валеев, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги матбуот комитетининг раиси Н. А. Михайлов, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. Н. Имашев, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги радиоэшиттириш ва телевидение комитети раисининг биринчи ўринбосари Э. Н. Мамедов, КПСС Ростов область комитетининг секретари М. Е. Тесля, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги кинематография комитетининг раиси А. В. Романов, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. А. Пилотович, СССР маданият министри Е. А. Фурцева, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз флоти Бош сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари М. Х. Калашник, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги чет мамлакатлар билан маданий алоқалар комитети раиси С. К. Романовский, КПСС Марказий Комитети фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири С. П. Трапезников муҳокама қилинган масалалар юзасидан сўзга чиқдилар. Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари В. И. Степанов, Д. Ф. Шевлягин, А. С. Панюшкин ва Марказий Комитетнинг бошқа масъул ходимлари қатнашдилар.

Кенгаш охирида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев нутқ сўзлади.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

МЎЪТАБАР ОТА

У баланд қир устида от жиловини тортди. Миқти гавда, қора қуюқ қош бу киши отга шундай ярашганки, сўё уста ҳайкалтарош қуйиб қўйгандек. Олисларга тикилиб аста деди:

— Даланинг файзи ўзгача, ўғлим!

Бу ердан бутун қишлоқ кўзга яққол ташланади. Кўмкўк адирлар этагида дарё симобдек ярқирар, поёнсиз токзорлар, олма ва олчазорлар яшнаб ётарди.

— Тақдирни қаранг, бир парча ернинг гадоси эдим. Энди шу ерларнинг бари меники! — деди Маҳмуд ота ғурур билан. У 66 ёшда. Қирқ йилдан ортиқ от миниб дала кезади. Уни кўрганлар элликдан ошган бўлса керак, деб ўйлайди. Отанинг таъбири билан айтганда, 66 ёш бу гогликлар учун қирчиллама йигитлик даври.

Ота саманни аста жилдириб, олға кетди. У дарё кўприги ёнига келганда отдан ирғиб тушди. Аллақандай маъюслик унинг бутун вужудини чулғаб олган эди. Назаримда унинг бўйи ҳам кичрайиб, мадорсиз одимлаётгандек туюларди. Чол оқ кўпик сочиб тўлғанаётган дарёга тикилди:

— Шу ердан ўтдим, Ёқуб кўз олдимга келади, — деди у аста. Битта тилагим бор: шу ерда унинг ҳайкалини кўриш.

Ёқуб ким? Октябрь зафарлари осонлик билан қўлга киритилдими? Қанча ажойиб кишилар қурбон бўлди. Ана шулардан бири 22 яшар комсомол Ёқуб Маҳмудовдир.

Ёқуб Маҳмудов босмачиларга қарши курашда ажойиб матонат кўрсатган. У ўша пайтда қишлоқ камбағал деҳқонлари комитетининг раиси бўлиб ишларди. 1929 йил 29 сентябрда босмачилар қўққисдан Хўжакент қишлоғини босдилар. Кишилар саросимага тушиб қолдилар. Шунда комсомол Ёқуб қочиб бораётган оломоннинг олдига чиқиб, босмачиларга қарши курашга чақирди. Йигитга ўқ уздилар. Чаккаларидан қон оқаётган бўлса ҳам комсомол курашни давом эттирди. Ғазабланган босмачилар унинг устига бостириб келиб, тош билан уриб мажақладилар. Сўнг унинг жасадини кўприкдан дарёга ташладилар... Маҳмуд ота ҳам неча бор ўлим чангалидан омон қолди. Ўша оғир йилларда Маҳмуд Иномбобоев қишлоқ Советининг раиси эди. Кураш янги тусга кирган пайт. Душман ўз турқини ўзгартирган. У гоҳ паранжида бирор бурчакдан келиб, Совет ҳокимиятининг энг садоқатли ходимлари кўксига ханжар қадар, гоҳ эса қоронғу бир ковакдан туриб илондек заҳрини сочарди. 1930 йилнинг майида қишлоқ Советининг раиси раҳбарлигида босмачиларнинг тоққа яширинган тўдаларини бузиб тугатиш учун отряд йўлга чиқди. Тонг отарда отряд Етти Зиндон тоғи орасидан ўтиб, Терсойга етиб борди. Милтиқ оз, ўқ етишмасди. Иложи борича душманни тириклайин қўлга тушириш — асосий мақсад эди. Уйдек тош ортида қандайдир шарпа кўринди. Раис эҳтиёткорлик билан унга яқинлашди. Кишанланган саман. Қумғонда чой қайнаб турибди. Лекин одам шарпаси сезилмайди. Кутилмаган пайтда отряддан кимдир ўқ узиб юборди. Отрядни душман пайқаб қолди. Қаттиқ олишув бўлди. Кучлар тенгсиз эди. Босмачилар Маҳмуд Иномбобоев билан камбағал деҳқон комитетининг раиси Холмат Маҳсудовни қўлга туширдилар.

— Қизил шайтонларнинг сувини чиқарларинг! — деб буйруқ берди босмачи бошлиғи. Таёқ зарбидан иккиси ҳушдан кетди. Уларни биянинг думига боғлаб улоқ қилишга ҳукм чиқарилди. Лекин уни ижро этишга улгуролмадилар. Шу пайт Чимкентдан пулемётли отряд ёрдамга етиб келди. Улар Маҳмуд ва Холматларни ўлим чангалидан қутқариб қолдилар.

— Босмачилар ўшанда уриб бор тишимни қоқиб олганлар, — дейди ота, — лекин шунисига минг қатра шукурки, бу ёқдаги умрим фойдага қолиб яшаяпман, орзумга етдим. Нур душманларининг на оти, на зоти қолди.

Маҳмуд Иномбобоев совет ва партия ташкилотларида кўп йил хизмат қилди. У Хумсон атрофидаги 32 қишлоқнинг ҳаммасини беш бармоқдек билади. Район вакили бўлиб ўша ерларда узоқ вақт ишлаган. Бир неча йил колхоз раиси бўлди. Ҳозир ҳам абжир ёшлардек жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқда. У Тошкент область Оржоникидзе районидаги 14- «Хожикент» боғдорчилик совхозида қоровуллар бошлиғи. Бир воқеани эслатмоқ мумкин. Ўтган кузда Маҳмуд ота дала айланиб юрарди. У пичанзорга ўт тушганини кўриб қолди. Узоқдан от қўйиб, ўша ерга етиб борди. Ўтни ўчиришда йигитчасига ғайрат кўрсатди. Совхознинг бир неча минг сўмлик мулки офатдан сақлаб қолинди.

«М. Иномбобоев социалистик мулкни кўз қорачиғидай сақламоқда, хўжаликнинг барча ҳаётида актив қатнашмоқда. Ўт ўчиришда жонбозлик кўрсатгани учун унга ташаккурнома ҳамда пул мукофоти берилсин».

Совхоз маъмурияти томонидан ёзилган ҳужжатда ана шундай дейилади.

Маҳмуд отанинг 11 фарзанди бор. Уни пиру бадавлат киши, дейишади.

Н. ЁҚУБОВ.

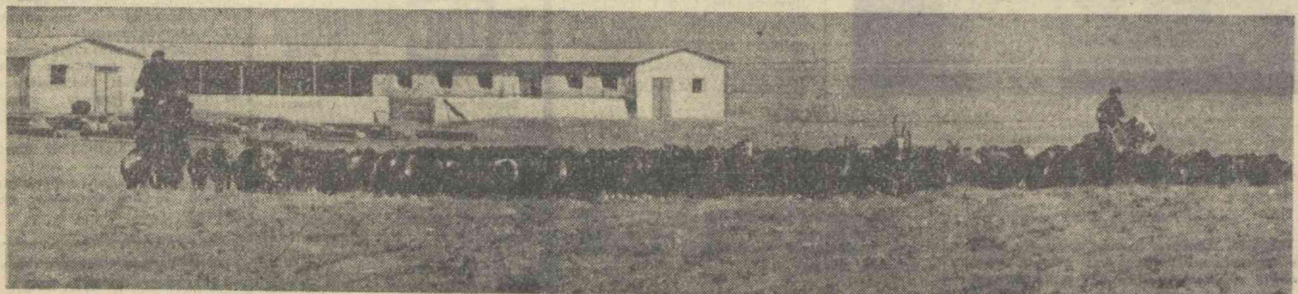

„КЎКЧА" СОВХОЗИ ЯЙЛОВИДА

Мана, бепоён Қизилқум яйлови. Серўт бу кўз илғамас кенгликда Бухоро областининг миллионлаб қоракўл қўйлари ва бошқа моллари боқилмоқда. Яйловнинг Кармана чўли билан Шарқий Қизилқум ўртасидаги қисмида «Кўкча» қоракўлчилик совхозининг қўйлари парвариш қилиняпти. Ғиждувон районидаги бу хўжаликнинг ташкил қилинганига эндигина уч йил бўлди. Чорвадорларнинг фидокорона меҳнати туфайли шу давр ичида совхоз энг яхши хўжаликлардан бирига айланди. Ҳозир совхознинг 50 мингга яқин қоракўл қўйи бор.

Совхоз йил сайин юксалмоқда ва ташкилий томондан мустаҳкамланмоқда. Ўтган йили баҳорда ҳавонинг қуруқ келганлиги натижасида яйловда ўт яхши ўсмаганлигига қарамай, совхоз ҳар 100 бош совлиқдан 120 тадан соғлом қўзи олди. Хўжаликда ҳамма кўрсаткичлар бўйича план ортиғи билан бажарилди.

Совхоз чорвадорларининг юбилей йилида олган мажбурияти янада улкан, улар бу йил ўтган йилдагига нисбатан анча кўп қоракўл тери, жун, гўшт етказиб беришга, совлиқларнинг ҳар 100 тасидан 140 тадан қўзи олишга ваъда қилишган. Суратларда: (чапда) яйловдаги отарнинг кўриниши ва совхознинг ветеринария врачи (ўнгдан). З. Сейтенов, зоотехниклар: С. Бобожонов ва Х. Собиров ўртоқлар (ўнгдаги сурат) қўзининг аҳволини текширмоқдалар.

А. Усмонов фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

АҲИЛ ОИЛАЛАР ДАВРАСИДА

БАХТИЁРЛАР

Революция ветерани, кекса большевик Шукур ота Ғафуров оиласида ажиб бир тотувликнинг гувоҳи бўлдик.

Шукур ота 82 баҳорни кўрди. 60 нафар ўғил-қиз, невара ва невараларни тарбиялаб эл хизматига муносиб кишилар қилиб етиштирган отанинг босиб ўтган ҳаёт йўли тарихий воқеалар билан чамбарчас боғлиқдир.

Шукур ота Октябрь революциясига қадар Бухоро амирлигидаги Ойтуғди қишлоғида ниҳоят қашшоқликда, муҳтожликда ҳаёт кечирди. Оғир ҳаёт, бойлар зулми деҳқонларнинг тинкасини қуритган эди. Мамлакатда очлик, қашшоқлик, иккиёқлама оғир зулм ҳукмрон эди. Деҳқонлар, ҳунармандлар, ҳеч қандай инсоний ҳуқуққа эга бўлмай, чексиз хўрланар, уларга 86-хилдан ортиқ солиқ солинар эди. Муҳтожликдан солиқни тўлай олмаганлар калтакланар, зиндонга ташланар ва ваҳшийларча ўлдирилар эди. Шукур ота буларнинг ҳаммасини ўз кўзи билан кўрган.

Улуғ Октябрь ғалабаси таъсири остида 1918—1919 йилларда, Бухоро меҳнаткашлари амирнинг зулмига қарши қўзғола бошлади. 1919 йил баҳорида Ғиждувон, Вобкент, Ромитан, Яккатут, Пешку, Кармана деҳқонлари ғалаён кўтардилар. Шу йилнинг июнь ойида Бухоро шаҳар ҳунармандларининг ва атрофдаги деҳқонларнинг ҳаракати айниқса кучли бўлди.

Шундай бир пайтда Шукур ота амир ҳокимиятига қарши курашда фаол иштирок қилди. Бухорода Октябрь революциясининг ғалаба қозонишида шубҳасиз Шукур отанинг ҳам камтар улуши бўлган. Контрреволюцион босмачи шайкалар Советлар ҳокимиятига қарши курашдилар. 1920—1925 йилларда Шукур ота Ғафуров кўнгиллилар қаторида Қизил Армия сафида Шарқий ва Ғарбий Бухорода, Фарғона водийсида босмачиларга қарши актив курашди. У шу жанговар йилларда бир неча марта оғир ярадор бўлди. Босмачилар тор-мор қилинганидан кейин Коммунистик партия, Совет ҳокимияти ер-сув ислоҳотини ўтказиш учун амалий тадбирлар кўрди. Шукур ота ер сув ислоҳоти даврида Жондор, Ойтуғди ва бошқа кўпгина қишлоқларда ер-сув ислоҳотини амалга оширишда актив иштирок қилди. Шукур отанинг меҳнат фаолияти айниқса қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, қулоқларни синф сифатида тугатиш даврида намоён бўлди. Бу нуроний ота колхозлаштириш даврида, Шофиркон, Ғиждувон, Вобкент, Ромитан каби районларда коллектив хўжалик тузиш ишига актив иштирок этиб, коллективлаштириш комиссиясига бошчилик қилди.

Урушдан олдинги йилларда камқувват бўлган Ойтуғди қишлоғидаги колхозга бошчилик қилиб, уни илғорлар даражасига кўтарди. Шукур ота туғилган ва ишлаган Киров номидаги колхоз ҳозир энг юқори ҳосилли, механизациялашган йирик хўжаликлардан биридир.

Унинг фарзанди Юнус Ғафуров уруш йилларида, Москва, Смоленск, Киев, Сталинград учун бўлган жангларда қатнашди. Днепр учун бўлган жангда жасорат кўрсатди. Жанговар хизматлари учун бир неча орден ва медаллар билан мукофотланди. Ҳозир у Бухородаги автопаркда токарь, ойлик иш нормасини 150-180 процент адо этмоқда.

Уруш йилларида Шукур ота ота-онасиз қолган болаларни ўз тарбиясига олди. Ҳозир улар ўқимишли кишилар бўлиб етишган. Олим Обидов — «Бухаранефтегазразведка»да мастер, коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси, Ҳасан Ҳатамов — колхозда илғор механизатор, Ғафур Эсонов—мактабда ўқитувчи, Олтин Зулфиқоров — Тошкент политехника институтининг III курс студенти.

Шукур ота Ғафуров 12 фарзанднинг отаси.

Уларнинг қизи Фотима шифокор, область касалхонасида беморларни даволамоқда, куёви Аҳмаджон — мотор ремонт заводида бош инженер, отанинг кенжа қизлари Зулайхо кооператив техникумида, Зулфия 9-синфда яхши ва аъло баҳолар билан ўқимоқда. Шукур ота айниқса келини бўлмиш украин қизи Зоядан мамнун. Юнус Ғафуровнинг рафиқаси—украин қизи Зоя 5 фарзанднинг онаси, унинг катта қизи Роза политехника институтининг I курсида ўқимоқда.

Шукур ота Ғафуровлар оиласини чинакам бахтиёрлар оиласи деса бўлади. Ота ҳозир пенсионер. Ўғил-қизлари, невералари ардоғида бахтиёр ҳаёт кечирмоқда.

Н. ШАРИПОВ.

УРГУТ УНВОНИ ВА ФАХРИЙ КИТОБИ

Ургут район партия комитети ва район Совети ижроия комитети Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейи шарафига «Ургутнинг фахрий граждани» ва «Ургутнинг фахрий китоби» ташкил қилди. Бу унвон ва фахрий китоб ташкил қилиш ва унвонни бериш юзасидан махсус Низом ҳам ишлаб чиқилди. Бундан ташқари, «Ургутнинг фахрий граждани гувоҳномаси» ҳам тайёрланди. 1918 йилдан буён КПСС аъзоси Аҳмад ота Хўжаев, дурадгор Арслон ота Аҳроров, слесарь-монтёр Даврон ота Бобақуловлар бу қутлуғ унвонга сазовор бўлдилар ва уларнинг номи «Районнинг фахрий китоби»га биринчи бўлиб ёзиб қўйилди.

А. АҲМЕДОВ.

ВА КОЛХОЗ

ганлиги ва шу тариқа кредит беришнинг иқтисодий жиҳатдан энг мақбул шартлари аниқланганлиги ана шу йўлда қўйилган дастлабки қадам бўлди.

Бизнинг республикамизда кредит беришнинг тажриба тариқасидаги тартибига саккизта районда 117 та колхоз ўтказилди. Банкдан бевосита кредит беришнинг икки хил усули амалда синаб кўрилди. Бу усулларнинг ўзига хос шартли номи бор: биринчиси — бешта райондаги колхозларнинг бевосита кредитга ўтказилиш усули ва иккинчиси — учта райондаги колхозларга кредит бериш усулидир. Шу билан бирга, кредит беришдаги ҳар иккала усулнинг моҳияти битта — умуман хўжаликда пул маблағларининг мавсумий етишмовчилигини ва шу жумладан, колхозчилар меҳнатига пул билан тўланадиган ҳақни ҳам бирга қўшиб қоплаш учун кредит беришдан иборат.

Банкдан бевосита кредит берилган вақтда тайёрлаш ташкилотлари томонидан аванс бериш тўхтатилади ва колхозларга зарур бўлган кредитларнинг жами суммаси Давлат банки томонидан бевосита берилади. Кредитлар колхозларнинг планларида кўзда тутиладиган мақсадларга берилиши сабабли, улар ҳақиқатан муайян бир мақсадга қаратилган ҳусусият касб этади.

Колхозлар бевосита банкдан кредит олишга кўчирилиши билан уларнинг ишлаб чиқариш-молия планлари роли ва аҳамияти айниқса ортади. План колхозларнинг фаолиятида чинакам асосий ҳужжат бўлиб қолмоғи керак. Афсуски, ҳозирги вақтда республиканинг кўпгина колхозларида ҳали бунга эришилгани йўқ.

Ҳукуматимиз колхозларнинг меҳнатга ҳақ тўлаш юзасидан колхозчилар билан ўз вақтида ҳисоб-китоб ўтказишлари масаласига биринчи даражали аҳамият бермоқда. Бундай бўлиши табиий. Колхозчиларнинг жамоат хўжалигини юксалтиришдан моддий манфаатдорлиги оқибат натижада, уларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш юзасидан ўз вақтида ҳисоб-китоб ўтказиб турилишига боғлиқдир. Бевосита кредит олишга кўчирилган колхозларда бу масала ижобий ҳал қилиняпти. Чунки, колхозлар меҳнат кунига ҳақ тўлаш юзасидан колхозчилар билан ҳисоб-китоб ўтказиш учун кредит олиш имкониятидан монесиз фойдалана оладилар. Банкдан кредит олишга ўтказилмаган колхозларга келганда, Давлат банки колхозларнинг талаби билан колхозчиларга меҳнатга ҳақ тўлаш юзасидан ўз вақтида ҳисоб-китоб ўтказишни таъминлай оладиган миқдордаги маблағларни пул даромадларидан уларнинг алоҳида жорий счётларига ўтказиб туриши керак.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг колхозчиларнинг ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида 1966 йил 16 майда қабул қилган қарори деҳқонларнинг моддий фаровонлигини юксалтириш бобида партия ва ҳукумат кўрсатиб келаётган ғамхўрликнинг яна бир ёрқин далилидир. Шу қарорга биноан колхозларга совхоз ходимлари тегишли категорияларининг тариф ставкаларига биноан колхозчилар меҳнатига гарантияли ҳақ тўлашни жорий этиш тавсия қилинди.

Колхозларнинг ўз оборот маблағлари кам бўлган вақтда колхозчилар меҳнатига гарантияли ҳақ тўлашни таъминлаш мақсадида Давлат банки бундай хўжаликларга беш йил муддат билан кредит бериши керак. Бунинг учун кредитлар олингандан кейин учинчи йилдан бошлаб, бюджетга тўловлардан сўнг уларни биринчи навбатда қоплаш шарт қилиб қўйилади.

Республикадаги кўпгина колхозлар меҳнатга ҳақ тўлаш юзасидан колхозчилар билан ўз вақтида ҳисоб-китоб ўтказишнинг аҳамиятини яхши тушуниб, меҳнатга ҳақ тўлашга мўлжалланган маблағларнинг бошқа мақсадларга фойдаланилишига йўл қўймаётирлар.

Ўтган 1966 йил — колхозларга бевосита банкдан кредит беришнинг тажриба тариқасидаги тартиби амалга оширилган давр кредит беришдаги янги тартиб ижобий натижалар келтираётганлигини кўрсатди. Банкдан бевосита кредит олиш имкониятидан фойдаланаётган ҳамма колхозлар молиявий қийинчиликларга дуч келмади, меҳнатга ҳақ тўлаш юзасидан колхозчилар билан ҳисоб-китобни ва товарлар етказиб берувчи ҳамда хизмат кўрсатувчи ташкилотлар билан уларнинг асосий фаолиятига ҳақ тўлашга мўлжалланган ҳисоб-китоблар ўз вақтида ўтказилди.

Ўзбекистон ССРда колхозларни кредит беришнинг янги тартибига кўчириш тўғрисида беш йиллик план директиваларини муддатидан илгари бажариш учун барча имкониятлар мавжуд. Колхозларга ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун қисқа муддат билан кредит беришни яхшилаш соҳасидаги тадбирлар билан бирга, узоқ муддатга кредит олишлари мумкин бўлган колхозларнинг капитал маблағлари юзасидан қуриладиган тадбирлар доираси ҳам анча кенгайтирилди.

Эътироф қилиш керакки, капитал қурилишлар юзасидан, айниқса колхозларда капитал қурилиш юзасидан кўпгина камчиликлар бор. Колхозлар кўпинча тасдиқланган планлар ва мавжуд ресурслар билан ҳисоблашмасдан капитал харажатларга йўл қўймоқдалар.

Шунга эришмоқ керакки, пул ва моддий ресурслар, шу жумладан, Давлат банки берадиган кредитлар ҳам колхозлар томонидан биринчи навбатда, бир йилдан иккинчи йилга чала қолаётган қурилишларни тугаллашга сарфланмоғи, капитал қурилиш планларига эса лойиҳа-смета ҳужжатлари билан таъминланган қурилишларнигина киритиш даркор. Бу эса чала қолаётган қурилишларни анчагина камайтиришга имкон беради.

Колхозларда машина-трактор паркидан фойдаланишни яхшилашга, шунингдек, чорвачилик фермаларини механизациялашни тезлаштиришга ҳам эътибор берилмоғи керак.

Давлатнинг колхозларга узоқ муддат билан кредит бериш тариқасида кўрсатаётган жуда катта ёрдами ижтимоий ишлаб чиқаришни, шунингдек, қишлоқ маданиятини тағин ҳам юксак даражага кўтаришда уларга мадад беради.

Ҳ. ҒАФУРОВ,
Давлат банки Ўзбекистон республика конторасининг бошқарувчиси.

Зиновий РИБАК.

ҚОРОВУЛНИ УЙҒОТИШ ҲАНГОМАСИ

ҲАЖВИЯ

Эркатойлар таъминотининг зўрлиги туфайли семириб кетган боғча ошпази вазмин қадам босиб, тонг саҳарлаб темир дарвоза ёнига келди. У, аввало, дарвозани очилиб қолмаганмикин деб текшириб кўрди, кейин мушти билан аста ура бошлади. Бундан натижа чиқара олмагач, иккинчи қўлини ҳам ишга солди. Дарвоза худди гангиб қолгандай дириллларди. Ошпаз секин чақира бошлади:

— Сте-па а-ма-ки!

Ҳеч қандай жавоб йўқ. Шундан кейин, ошпаз, қўлига қандайдир темир буюмни олиб дириллаб турган дарвозани куч билан ура бошлади. Шунинг устига, кенг кўкрагига чуқур нафас олиб, жуда қаттиқ овоз билан бақирди:

— Сте-па а-ма-ки! Сте-па а-ма-ки!

Аҳвол боягидек. Ошпазнинг тоқати тугади. У ҳаддан ташқари аччиқланганидан чўмич, қозон, челакни қаршисида турган темир панжарадан улоқтирди... Ниҳоят,ноилож ерга ўтириб қолди. Иттифоқо шиддат билан бошини кўтарган эди, кўзларида умид учқунлари чақнаб кетди. Гўё, жангда ўзини енгилган ҳисоблаб турган лашкарбошига мадад келиб қолгандай бўлди:

Дарвоза томон икки тарбиячи келарди. Улар, нима ҳақдадир тез-тез чуғиллашиб, одат бўйича дарвозани очмоқчи бўлишди, бироқ тўсиққа дуч келиб, ажабланган ҳолда ошпазга қарашдик.

— Бир соатдан бери тақиллатаман, — бефойда, чақираман — миқ этмайди, — зўрға гапирди семиз ошпаз.

— Нима бало гаранг бўлиб қолганми? — деб қўйди бир тарбиячи.

— Кун чиқиш пайтидаги уйқу ширин бўлишини билмайсанми? — деб пичинг қилди иккинчиси.

Куч йиғиб олган ошпаз дадил кўтарилиб, команда берди:

— Келинглар, ҳаммамиз биргаликда «Степа амаки» деб бақирамиз.

У қулочини ёзиб ишора қилиши билан кўчада уч кишининг кучли овози жаранглади:

— Сте-па а-ма-ки! Сте-па а-ма-ки!

Қўшни уйдагилар аллақачон уйғониб, туриб олган. Яқин кварталларда, бутун уй-жой массивида худди ер қимирлагандагидек кучуклар вовиллай бошлади. Массив шовқин-суронга тўлган эди.

Ҳамма ҳаяжон билан Степан амакининг таърифлаб бўлмайдиган даражадаги беғамлигидан нолийди. Нақадар беғам уйқучи!

Степа амакининг олдига кириш учун ҳаракат қилаётганлар сони минут сайин ортиб борарди. Шу тобда тарбияланувчилар — кичик, ўрта ва катта группа болалари келиб қолишди. Чақириққа улар ҳам қўшилиб, юзлаб овоздан улкан хор пайдо бўлди:

— Сте-па а-ма-ки! Сте-па а-ма-ки!

Шу топда ошпаздан мавқеи паст бўлмаган бош тарбиячи келиб қолди. Ҳар бир ишнинг миришкори бўлмаса чатоқ экан. Бош тарбиячи команда бериш ҳуқуқини ўзига олди. У, гўё жонли пирамида ташкил қилди ва уларни дарвозага, деразага борадиган группаларга бўлиб, дарвозадан кўп сонли десант тушира бошлади.

— Менинг командамни эшитинглар! — унинг буйруқомуз овози янгради — ҳамма менга қарасин. Қўл кўтаришим билан ҳаммамиз баробар: Сте-па а-ма-ки! деб қичқирамиз.

Бу бир неча бор машқ қилгандан сўнг, штурмчилар баралла овоз билан «Степа амаки» деб бақиришаверди.

Хилма-хил овозлар орта борди. Шаҳар итлари ҳаяжон билан вовиллаб, дарвоза бетиним тақирлар, дераза ойналари дириллар, боғча эшиклари гумбирларди.

Бирдан кўзлар дарвоза томонга қараб қолди. Чунки бу ерга боғча мудираси келган эди.

— Нима гап? — зарда қилди у. — Нима шовқин? Тинчгина бир иш қилолмайсизларми?

Мудира барчани ажаблантириб, дарвозадан худди мушукдай сакраб ўтди, эшикка борди, хонага кирди. Мудиранинг ҳаракатини кўриб турганлар бақрайиб қолишган эди. Бир неча минутдан кейин эшик олдида новча, серсоқол амаки пайдо бўлди ва ҳаммага ўқрайиб қаради.

— Нима дейсизлар? — у ғудранди, — Нимага шошиляпсизлар? Уларни-чи, бунақасини кўрмаганман! Ҳаммаси уларга вақтида тайёр бўлса! Ҳаммаси шошади!

Амаки дарвозани очди. Ташқаридагилар худди сув оқимидай ичкарига оқди, кейин эшикдан хоналарга кириб ғойиб бўлишди. Кирувчилар ҳар хил оҳангда амаки билан саломлашишди. Степа амаки эса хоҳламагандай, димоғдорлик билан жавоб қилар ва дамба-дам эътироз билдирарди:

— Салом, салом, каллаи-саҳарлаб уйғонибсизлар-да, шошиласизлар, ҳаммангиз шошиласизлар...

Ҳовли бўшагандан кейин амаки дарвоза ёнидаги курсига ўтирди, чека бошлади. Шунда ичкаридан ҳовлиқиб чиққан боғча мудираси унинг ёнига келиб, худди гуноҳига узр сўраётган тарзда деди:

— Сизга нима бўлди, Степа тоға? Балки яхши ухлолмагандирсиз? Безовта қилишдими?

— Бу ерда қанақа уйқу бўларди? Тинчлик нимаси, пашшадай талайдилар-ку!.. Очиғи, мен кетаман!

— Сизга нима бўлди, Степа тоға, мен айтиб қўяман, энди сизни бевақт уйғотишмайди.

— Бўлди, жиян! — сўзини бўлди амаки, — мени бўш қўй! «Тинчгина иш» деган эдинг-а. Кўрдим. Энди винзаводдаги жиянимнинг паноҳига бораман. У ерда хўроздан илгари туришнинг ҳожати йўқ. Маза қилиб туш кўриб ухлаб ётиш мумкин. Шундай жиян.

— Сизга нима бўлди Степа тоға! Бу қанақаси? — қўлини ёзиб ажабланди жиян-мудира.

А. МУҲИДДИН таржимаси.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

НУКУС, (ЎзТАГ). Бу ерда Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш ишида мусобақадош Хоразм области билан Туркманистондаги Тошовуз районлари группасининг вакиллари қатнашдилар. Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари А. А. Урдинбоев қишлоқ хўжалик йилининг якунлари ҳамда 1967 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Қорақалпоғистон деҳқонлари 1967 йилда 290 минг тонна пахта етиштириб, ана шу ҳосилнинг 110 минг тоннасини машинада териб олиш, давлатга 30,5 минг тонна шоли, 9,7 минг тонна гўшт ҳамда кўплаб бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан социалистик мажбурият олдилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов нутқ сўзлади.

ҒОЛИБЛАР

«Главмосстрой» қурилиш ташкилотининг азамат коллективи зилзиладан жафо кўрган Тошкент шаҳар аҳолисини уй-жой бинолари билан қисқа муддатда таъминлаш учун бошланган кураш мусобақасида алоҳида ғайрат ва ташаббус кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Ўтган йил 4-квартал якунларида Москвадан келган қурувчилар коллективи ишдаги энг яхши кўрсаткичлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлган эди.

Юбилей йилида ҳам москвалик қон-қардошларимиз баракали меҳнат қилмоқдалар. Улар иморатлар тиклаётган Чилонзор массивида 8 минг оила янги уйларга кўчиб кирди. «Главмосстрой» қурувчилари март ойида эришган ютуқлари учун учинчи марта Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини олишга эришдилар.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

СОВЕТ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЭРОНДА

ТЕҲРОН. СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси Н. К. Байбаков бошчилигидаги Совет ҳукумат делегацияси Эрон Ҳукуматининг таклифига биноан бу ерга келди.

Делегация Эрон бош министри А. А. Хувайдо ва Эрон планлаштириш ташкилотининг бошлиғи С. Асфия ҳузурида бўлди.

ДАВЛАТ БОШЛИҚЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ҚОҲИРА. Бу ерда Африкадаги беш давлат бошлиқларининг конференцияси ўз ишини давом эттирмоқда. Конференция қатнашчилари ёпиқ мажлис ўтказдилар.

Бирлашган Араб Республикаси делегацияси вакилининг айтишига кўра, бу мажлисда Африка қитъасидаги ишларнинг умумий аҳволи, шунингдек Африка бирлиги ташкилотини мустаҳкамлаш имкониятлари ва воситаларини кўриб чиқдилар.

Жазоир, Гвинея, Мавритания, Бирлашган Араб Республикаси ва Танзания ташқи ишлар министрлари конференция якунловчи ахборотининг лойиҳасини тайёрлашга киришдилар.

Маҳаллий журналистлар доираларида айтишларича, мунозарада асосий эътибор Родезиядаги аҳволга қаратилади.

СОЦИАЛИЗМ — ЙЎЛЧИ ЮЛДУЗ

БРАЗЗАВИЛЬ. Илмий социализм — Конго (Браззавиль) халқининг йўлчи юлдузидир. Конго халқи бутунлай ва сўзсиз илмий социализм йўлини танлади, дейилади Конго касаба союзлари конфедерациясининг Браззавилда ўтган иккинчи съезди қабул қилган хартия ва уставда. Конго касаба союзлари конфедерацияси ҳукуматни ер ислоҳоти ўтказишга — ерни уни ишлаётган кишиларга бўлиб беришга, корхоналар, банкларни национализация қилиш, ғайри қонуний равишда қўлга киритилган барча мол-мулкни давлат контроли остига олиш, иқтисодий ривожланиш планини ишлаб чиқиш ва индустрлаштиришни амалга оширишга чақиради.

Конго революциясини нокапиталистик ривожланиш йўлидан янада қатъий олиб бориш учун, дейилади хартияда, Конго касаба союзлари конфедерацияси ишчилар ва деҳқонларни давлатни ва миллий экономикани бошқаришда чинакам қатнаштириш учун курашади.

Конго касаба союзлари федерациясининг устави бирлик, кураш ва социализмни конфедерациянинг асосий шиори, деб эълон қилади.

СЕНЕГАЛНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

ДАКАР. Сенегал халқи ўзининг миллий байрами — мустақиллик кунини еттинчи марта нишонламоқда. Шу муносабат билан республика пойтахти Дакарда ҳарбий парад ўтказилди. Байрамда Мали, Мароккаш, Тунис, Гамбия ва Камеруннинг ҳарбий делегациялари ҳозир бўлди.

ВАҲШИЙЛИККА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК

ТОКИО. Японияниг агроном олимларидан юздан кўпроқ киши америкаликлар Вьетнамда кучли заҳарли химикатлар сепиб, шоли ва бошқа экинларни нобуд қилаётганликларига қарши Токио давлат университетида норозилик митинги ўтказди. Митингда студентлар ҳам қатнашди. Қабул қилинган резолюцияда митинг қатнашчилари Вьетнамга қарши агрессияни дарҳол тўхтатишни ва уруш олиб боришнинг ваҳшиёна турларидан воз кечишни талаб этдилар.

ФИЛИППИН ПОЛИЦИЯСИДА ПОРАХЎРЛИК

НЬЮ-ЙОРК. АП агентлиги мухбири Маниладан хабар беради: Филиппин полициясининг раҳбарларидан бири бўлган К. Кастро айтдики, Филиппиндаги 300 минг полициячидан 200 мингги полиция хизматига яроқсиз кишилардир. Тартиб ўрнатувчи мана шу полициячилар орасида ҳар 10 кишидан еттитаси порахўрликка алоқадор кишилардир.

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

КОНАКРИ. Гвинея билан Германия Демократик Республикаси ўртасида алоқа соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим имзоланди. Битимда Германия Демократик Республикасининг ёрдами билан Гвинея мутахассисларига почта ва телеграф масалаларида таълим бериш кўзда тутилади.

АМЕРИКА МОНОПОЛИЯЛАРИ ХИЗМАТИДА

ДАМАШҚ. «Ассаура» газетасининг редакцион мақоласида «Американинг «Ўрта Шарқ дўстлари жамияти» сингари ташкилотлари ва муассасалари, Американинг маданий марказлари нашриётлари, университетлари ва коллежлари араб мамлакатларида ва жаҳоннинг бошқа мамлакатларида АҚШнинг империалистик сиёсатини ўтказишга хизмат қилмоқда», деб ёзади. Газета, «Ўрта Шарқ дўстлари жамияти»нинг фаолияти Сурия матбуотида нотўғри танқид қилинди, деб шу жамиятнинг Сурия ташқи ишлар министрлигига юборган норозилигини шарҳлаб берди. АҚШ дан ташқарида иш олиб бораётган мазкур ташкилотларнинг ҳаммаси, деб давом қилади газета, Америка монополиялари хизматида бўлиб, уларнинг Араб Шарқидаги ғаразли манфаатларини ҳимоя қилмоқда.

Араб халқларининг ҳамма формалардаги қарамликдан ва империалистик эксплуатациядан қутилиш учун олиб бораётган миллий курашини қувватловчиларгина араб халқларининг ҳақиқий дўстларидир, дейилади газетанинг мақоласида.

(ТАСС).

Тунисдаги совет санъати виставкасида 80 дан ортиқ замонавий скульптура, тасвирий санъат ва графика асарлари намойиш қилинмоқда. Бу асарларнинг кўпчилиги барча иттифоқчи республикалар санъаткорлари томонидан ишланган. Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейи муносабати билан ташкил этилган бу санъат асарлари виставкаси маданий ҳамкорлик юзасидан Совет-Тунис шартномасига мувофиқ ўтказилмоқда. Виставка Тунис пойтахтидан ташқари Сус ва Сфакс шаҳарларида ҳам намойиш қилинади. Суратда: томошабинлар СССР халқ рассоми Николай Андреев ишлаган «Ленин минбарда» номли скульптура ёнида.

ТАСС фотохроникаси.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

Бельгиядаги «Сабена» авиакомпаниясининг Совет Иттифоқида бўлган доимий вакили Туайе Люсьен чет эл вакилига йўл қўйилмайдиган ишлар билан шуғуллантан ва Совет Иттифоқида турган чет эл гражданларининг хатти-ҳаракати нормаларига асло тўғри келмайдиган душманлик иши олиб борган.

СССР Ташқи ишлар министрлиги 6 апрелда Туайе Люсьеннинг Совет Иттифоқи территориясида бундан буён қолиши матлуб эмаслигини Бельгиянинг Москвадаги элчихонасига билдирди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ВАШИНГТОН. Кеча президент Жонсон АҚШнинг шарқи-Жанубий Осиёдаги уруш ҳаракатларига 1966—1967 молия йилида қўшимча равишда яна 12 миллиард 196 миллион 520 минг доллар маблағ ажратиш тўғрисидаги қонунни имзолади.

Вьетнамдаги урушга ҳақиқатда қилинаётган харажатлар 30 июнда тугайдиган мана шу молия йили бюджетини тузиш чоғида мўлжалланган харажатлардан икки баравар ошиб кетди.

● БОНН. Америка армиясининг Франциядан Штутгартга, Бормсга ва Ғарбий Германиянинг бошқа шаҳарларига кўчирилган энг катта штаблари билан бир вақтда Канада ҳарбий ҳаво кучларининг Европадаги штаби ҳам Германия Федератив Республикасига кўчирилди. «Штутгартер цайтунг» газетасида босилган хабарда айтилишича, Франциядаги мету шаҳридан кўчириб келтирилган бу штабларга (Баден-Бюртембрег ўлкаси) жойлаштирилган.

● НЬЮ-ЙОРК. Нью-Йоркда ажнабий дипломатларнинг хавфсизлиги етарли равишда таъминланмаётганлиги муносабати билан Кубанинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги вакиллиги У Тантга норозилик мактуби йўллади.

3 апрелда Куба вакиллигида бир можаро рўй берди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг почта бошқармаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг материалларини солиб юборган пакетни очиш вақтида портлаш рўй берди. Куба вакиллигининг вақтинча бошлиғи Николас Родригес Астиасариан куйиб қолди.

● АФИНА. Греция Коммунистик партияси Каниллопулос ҳукуматининг тузилиши «конституция принципларини қўпол равишда бузиш ва жамоатчиликнинг туйғуларини таҳқир этиш»дан бошқа бир нарса эмас, деб ҳисоблайди. «Ҳақиқат овози» радиостанцияси эшиттирган ва «Авги» газетасининг 5 апрель сонида босилган баёнотда шу ҳақда гапирилади.

Греция Коммунистик партияси ҳозирги ҳукуматнинг истеъфо беришини, сайловларнинг оддий пропорционал системаси тўғрисидаги қонун лойиҳасини қабул қилишни ва эркин сайловларни конституцияда белгиланган муддатларда ўтказишни талаб этади.

ШИДДАТЛИ КУРАШ

ФРАНЦИЯ

ПАРИЖ. Лотарингиядаги кончилик саноати ишчиларининг бошланиб кетган забастовкаси мамлакатнинг ғарбий районларидаги темир конларининг ҳаммасига ёйилди. Бу забастовкада ана шу жойда ишлаётган кончиларнинг қарийб ҳаммаси қатнашмоқда. Улар мамлакатдаги кончилик саноати корхоналарини ёпиб қўйиш сиёсатига қарши норозилик билдирмоқдалар.

Сен-Назер металлурглари иш ташлаганликларига бир ойдан кўпроқ вақт бўлди. Улар яна намойиш ўтказдилар. «Шантье де Л'Атлантик» компанияси корхоналари дирекциясининг вакиллари ишчиларнинг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини қондиришдан ҳали ҳам бош тортмоқдалар. Забастовка ҳаракати химия саноати корхоналарига ҳам ёйилди.

Лиондаги «Берлие» автомобиль заводларининг ишчилари яна забастовка ўтказа бошладилар. Улар корхоналардаги локаут вақти учун иш ҳақи тўлашни ва иш ҳақини оширишни талаб қилмоқдалар.

Мамлакатнинг ғарби-жанубий районларидаги чўян эритиш ва пўлат қуйиш корхоналарининг металлурглари ғалаба қозондилар. Металлургларнинг иш ҳақини ошириш йўлидаги курашда тутган қатъий йўли маъмуриятни ён беришга, локаутни бекор қилишга ва иш ҳақининг оширилишига рози бўлишга мажбур қилди.

АНГЛИЯ

ЛОНДОН. Англия марказий районлари темир йўлларининг муҳим участкаларида темир йўл транспорти проводниклари ўз ҳуқуқлари учун курашда ғалабага эришдилар.

Маъмурият уларнинг иш вақтидан кейин қилинган ишлар учун меҳнат ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини қондиришга мажбур бўлди.

ИТАЛИЯ

РИМ. Италияда одатдагидан бошқача забастовка бошланди. Мамлакатдаги барча суд органларининг хизматчилари тўрт кун мобайнида ўз ишларини тўхтатдилар. Улар меҳнат шароитларини яхшилаш ва иш ҳақини ошириш учун курашмоқдалар.

АВСТРАЛИЯ

КАНБЕРРА. Австралиянинг Виктория штатидаги асосий саноат марказларининг металлистлари, машинасозлари, металлурглари ва машинистлари тўрт соатлик забастовка ўтказдилар.

Иш ташловчилар солиқ ва нархларнинг оширилишига қарши норозилик билдирмоқдалар ва иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

АҚШ

НЬЮ-ЙОРК. Америка телевиденеке ва радио артистлари федерацияси аъзоларининг забастовкаси давом этмоқда. Бу забастовка иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабларни қўллаб-қувватлаш учун ўтказила бошланган эди. Телевидение ва радио компаниялари раҳбарлари билан иш ташловчиларнинг вакиллари ўртасида олиб борилган музокаралар ҳеч қандай натижа бермади.

Федерация вакили музокаралар муваффақиятсиз тамом бўлганидан кейин «забастовка давом эттирила берилади», деди.

[ТАСС].

АМЕРИКА БОМБАЛАРИ ТИНЧ АҲОЛИ УСТИДА

ХАНОЙ, 6 апрель. (ТАСС). Америка авиациясининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясига қилаётган ҳужумлари тинч аҳолини қасддан ёппасига қириб ташлашдан бошқа бир нарса эмас. Халқаро трибуналнинг Вьетнам Демократик Республикасига келиб кетган вакиллари шундай хулосага келдилар. Америка империалистларининг Вьетнамдаги жиноятларини текшириш учун турли мамлакатлар жамоатчилиги вакиллари томонидан тузилган халқаро трибунал учинчи миссиясининг аъзолари, деб хабар беради Вьетнам Информация агентлиги, матбуот конференциясида баёнот эълон қилдилар.

Миссия аъзолари А. Хюйэр (Швеция), Хью Менус (АҚШ) ва Й. Такман (Швеция) Вьетнам Демократик Республикасининг аҳолиси бомбардимон қилинган турли жойларига бир неча бор бордилар, қишлоқ аҳолиси билан суҳбатлашдилар, далаларни, ҳароба уйларни фотосуратга олдилар. Улар 1967 йилнинг бошида ишлаб чиқарилди, деган белги қўйилган кассета бомбаларининг парчаларини текшириб кўрдилар.

Баёнотда айтиладики, 26 мартда Лнепмай қишлоғи (Куокоай райони) бомбардимон қилинганлиги натижасида 10 киши, шу жумладан 6 бола ва 4 аёл ўлган. 35 киши, шу жумладан 21 бола ярадор бўлган. Моддий жиҳатдан катта зарар етказилган.

Миссия шуни қайд қилдики, Вьетнам Демократик Республикасининг тинч аҳолисига қарши қарийб бир километр баландликдан ташланган кассета, (шарикли) бомбалар бирор нарсага дуч келиши биланоқ портлайди. Пўлат шариклар ва бомба қобиғининг сон-саноқсиз парчалари ана шу территориядаги жонли мавжудотнинг ҳаммасини ҳалок ва ярадор қилади.

Миссия аъзолари яна қуйидагиларни таъкидладилар: кассета бомбалари Вьетнам Демократик Республикасига қарши биринчи марта 1966 йил апрель ойида ишлатилди, ваҳолонки Пентагон вакили ана шу хилдаги бомбалар ташланганлигини 1967 йил январь ойида рад этган эди. Миссия аъзолари вьетнамликлардан кўп киши ана шу бомбардимонларнинг қурбони бўлганлигини, кассета бомбалари ташланиши натижасида оғир ярадор бўлганликларини уқтириб ўтдилар.

Миссия бир неча касалхонани бориб кўрди ва бу касалхоналарнинг бинолари вайрон қилиниб, улар похол том ёпилган кулбаларга жойлаштирилганлигига қарамай, тез ёрдам ва хирургия хизмати яхши уюштирилганлигини айтди.

ДАДИЛ ҲУЖУМ

ЛОНДОН. (ТАСС). Озодлик армиясининг бир ротаси бугун автобусларда Сайгонга борди ва полиция участкасини тор-мор қилди, деб хабар беради Рейтер агентлиги. Айни вақтда Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг бошқа бир группаси қўғирчоқ армиянинг Сайгон ёнидаги автомобиль йўлларидан бирида жойлашган контроль пунктига ҳужум қилди. Бу контроль пункти Америка ҳарбий базасидан уч юз метрча нарида жойлашган. Ватанпарварлар кўп миқдорда қурол-яроғ ва гранаталар ўлжа олдилар.

ҲАЛОКАТ САБАБЛАРИ АНИҚЛАНМАДИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). «Аполлон» космик кемасида бўлган ёнғин (бунинг натижасида америкалик уч космонавт ҳалок бўлган эди) сабабларини текширувчи махсус комиссия ўз ишини тамомлади.

Агентликларнинг хабар беришларига кўра, комиссия ёнғиннинг ҳақиқий сабабини аниқлай олмади. Комиссия докладида ёнғинга олиб келиши эҳтимол туғилган сабабларгина келтириб ўтилади ва келгусида бундай ҳалокатларнинг олдини олиш мақсадида тавсиялар бор.

МОНТЕВИДЕОДА АМЕРИКАГА ҚАРШИ НАМОЙИШ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Уругвай пойтахтида Америка давлатлари президентларининг кенгашида қатнашиш учун мамлакатга президент Жонсоннинг келишига қарши норозилик намойишлари давом этмоқда. АП агентлиги мухбирининг Монтевидеодан хабар беришига кўра, АҚШ элчихонаси биноси олдида ана шундай намойишлардан бири бўлиб ўтган: юзга яқин киши, асосан студентлар ва ишчилар элчихона деразаларини синдирдилар ва элчихонага қарашли иккита автомашинани шикастлантирдилар.

«Жонсон мамлакатимизга келмасин! — Монтевидео портининг ишчилари ана шундай шиор остида намойиш ўтказдилар. Уругвай намойишчиларининг бошқа бир группаси Америка компаниялари филиаллари витриналарини тошбўрон қилдилар. Полиция бир неча намойишчини қамоққа олди.

Ажойиботлар... қизиқ ҳангомалар...

ЭГЕЙ ДЕНГИЗИДАГИ ШАҲАР

Афина университетининг профессори Галакопулоснинг тахмини бўйича, Афлотуннинг ҳикояларида Эгей денгизидаги оролларда Атлантида давлати бўлганлиги ёзилган. Эрамиздан 1450 йил аввал кучли зилзила натижасида оролдаги шаҳар вайрон бўлиб кетган.

Америкадаги Океанография институтининг бир группа тадқиқотчилари Галакопулоснинг тахминини текшириш учун ўтган йилнинг ўрталарида Эгей денгизидаги Тира оролида олти ҳафта бўлишди. Экспедицияда профессор Галакопулос ҳам иштирок этди. Текширишлар шуни кўрсатдики, Тира оролининг диаметри ўша зилзилага қадар ҳозиргидан 6 километр катта бўлган. Оролдан катта бухталарнинг пойдевори ҳам топилди. Бу ерда кўл ва ўрмонларнинг ҳам ўрни бор.

Экспедиция аъзолари, «Тира ороли зилзила бўлгунга қадар худди Аплотун ёзган ҳолатда бўлган» деган қарорга келдилар.

ЗИЛЗИЛА ВА СУВ ОМБОРЛАРИ

Ўтган йилнинг январь ойида Ахелобс дарёси ҳавзасидаги районларда кучли зилзилалар бўлган ва бунинг оқибатида аҳоли яшайдиган 41 қишлоқ ер билан текис бўлиб кетган эди. Афинадаги сейсмология институтининг илмий ходимлари ана шу кучли зилзилаларнинг сабабини ўрганмоқдалар. Мутахассисларнинг айтишларича, Ахелобс дарёси ҳавзасида қурилган сув омборларида сув босимининг кескин кўпайиши бу зилзилаларнинг рўй беришига сабаб бўлган. Тўғон қурилгандан кейин сув омборидаги ҳар бир квадрат метр ерга 150 тонна босим билан оғирлик тушган. Бу юк ер ости қатламларида геологик структурани бузган. 1941 йилда АҚШдаги Колорадо дарёсида тўғон қурилганда ҳам худди шундай ҳодиса юз берган эди. Ахелобс дарёсидаги сув омбори Европадаги энг катта омбор бўлиб, чуқурлиги 150 метрдир. Олимларнинг тахминлари бўйича энди бу ерда зилзилалар такрорланмайди. Чунки сув омбори остида чўққисимон қатламлар пайдо бўлган. Бу қатламлар ҳар қандай босимдаги сувни ҳам ушлаб тура олади.

МИЯ ВА 203 КУН

Агар мияга бир неча минут давомида қон оқиб бориб турмаса, тўқималарда жуда катта ўзгаришлар бўлади. Физиологлар ана шунга асосланиб, нерв тўқималари кислородга ниҳоятда муҳтождир, деган хулосага келганлар. Айрим олимларнинг фикрича, қон томирларида қон оқиб турмаса томирлар тезда ишдан чиқиб қолади. Япония олимлари шунга асосланиб, мия организмдан ажралган ҳолда ҳам мустақил яшай олишини кўрсатдилар. Кобедаги университетнинг медицина факультетида табиблар мушукнинг миясини олиб, уни қарийб етти ой давомида йигирма даража иссиқликда сақлаб турдилар. 203 кундан кейин шу мия яна «жонланди». Мия тўқималари микроскопда текширилганда тўқималарда ҳеч қандай ўзгариш бўлмаганлиги аниқланди.

«НАУКА И ЖИЗНЬ»дан.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Қўшиқлар, 9.30 — Енгил куйлар, 9.45 — «Юбилей йилида — мўл ҳосил» (тож.), 10.10 — Концерт (Туркистон Ҳарбий Округи ашула ва рақс ансамбли), 10.30 — Халқ куйлари, 11.10 — «Элга хизмат — олий ҳиммат», 11.25 — Қўшиқлар, 12.15 — Спорт (рус.), 12.30 — Концерт (Область театрлари артистлари), 13.30 — Эстрада қўшиқлари, 16.10 — Музикали соат (ёшлар учун), 17.20 — Уйғур куйлари, 18.10 — Лирик куйлар, 18.30 — Қўшиқлар, 19.20 — Озарбайжон куйлари, 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси, 20.40 — «Жонажон Москва» (концерт), 21.20 — «Йиллар ва қўшиқлар», 22.10 — «Қишлоқ радиоклуби», 23.20 — Лирика кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 16.55 — Эшиттиришлар программаси, 17.00 — Телевизион янгиликлар, 17.15 — А. Федотов. Ака-укалар мактаб ўқувчилари учун телепостановка), 18.00 — Юбилей вахтасида (Андижон шаҳридан репортаж), 18.20 — Истиқбол эгалари («Ёшлик» студияси), 19.10 — Сурат билан суҳбат (С. Зуннунова поэмаси асосида адабий-композиция), 19.40 — Муҳаббат Шамаева ва Раъно Шарипова концерти.

20.15 — Телевизион янгиликлар (рус тилида).

20.25 — Эртаги кун программаси.

20.30 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.15 дан — Москва кўрсатади. Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 20.30 — СССР халқ артисти Игорь Моисеев (Ленин мукофотига номзодлар).

Ўзбек тилида: 21.20 — Телевизион янгиликлар, 21.30 — Совет Шарқи санъат усталарининг концерти. 22.00 — Беҳуда ўтган умр (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 9/IV да кундуз Доктор Айболит, кечқурун Дилором.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/IV да Қотил, 9/IV да кундуз Вероналик икки йигит, кечқурун Ўғирланган умр.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/IV да Равшан ва Зулхумор, 9/IV да Гули сиёҳ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Катта цирк томошалари. Ҳиндистон филлари аттракциони. Якшанба куни 3 марта томоша кўрсатилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — Хоразм ансамблининг концертлари.

1967 йил 21 апрель кундуз соат 3 да, Тошкент халқ хўжалиги институти бирлашган илмий совети мажлисида (Олмозор кўчаси, 183-уй) иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Н. Исомиддинов «Пахтачилик колхозларида ички хўжалик ҳисоби ва унинг самарадорлигини ошириш» деган темада.

Б. Г. Севиянц «Қурилишда таннархни ҳисобга олиш ва калькуляция қилиш методологиясининг баъзи масалалари» (Главташкентстрой материаллари асосида) деган темада.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

ҲАМЗА номли ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

тез кунда

А. Н. Островский асари

В. Рўзиматов таржимаси

СЎНГГИ ҚУРБОН

3 пардали комедия

Саҳнага қўйовчи — РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби В. Н. Власов.

Режиссёр — Н. Отабоев.

Рассом — Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. А. Рифтин.

«ЁШЛИК» ТУРИСТИК ПОЕЗДИГА

қуйидаги маршрутлар бўйича туристик йўлланмалар

СОТИЛАДИ:

Тошкент — Харьков — Киев — Минск — Вильнюс — Рига — Каунас — Таллин — Ленинград — Москва — Тошкент.

Поезд 3 майда жўнайди. Сайр қилиш муддати 20 кун, йўлланма нархи 170 сўм.

Йўлланмаларни туризм бўйича Ўзбекистон советидан, областларда — туризм бўйича область советларидан нақд пулга ва перечисление тартибда сотиб олиш мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Хоразм кўчаси, 7-уй.

Телефон В-3-55-04.

Ўзбекистон ССР Министрлар советининг юридик комиссияси ҳузуридаги

Х. С. СУЛАЙМОНОВА НОМЛИ ТОШКЕНТ СУД ЭКСПЕРТИЗАСИ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

қуйидаги вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

бўлим мудирлари: илмий информация ва умумлаштириш, трасологик ва баллистик текшириш (юридик фанлари кандидатлари);

бўлимларнинг старший илмий ходимлари: химия-биология, ҳужжатларни техник-криминалистик текшириш, илмий информация ва умумлаштирилган бўлим (2 ўрин);

бўлимларнинг младший илмий ходимлари: криминалистик, трасологик ва баллистик текшириш (2), ҳужжатларни техник-криминалистик текшириш (2), химия-биология.

Старший ва младший илмий ходим вакант вазифаси конкурсларида фан кандидатлари ва олий маълумотли, ишлаб чиқариш стажига эга бўлган кишилар қатнаша оладилар.

Конкурс муддати 1967 йил 7 майгача.

Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 29-уйга мурожаат қилинсин.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

1967—1968 ўқув йили учун қуйидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

кафедра мудирлари: машина деталлари, асос, пойдевор ва кўприклар, қурилиш механикаси, химия, йўл ва йўл хўжалиги, ҳаракатдаги составни эксплуатация (профессорлар ёки доцентлар).

кафедралар бўйича: КПСС тарихи — старший ўқитувчи, ассистентлар (2 ўрин), автоматика ва телемеханика — ассистентлар (3), вагонлар ва вагон хўжалиги — доцент ёки ассистент, олий математика — доцентлар (3), ўзбек тилида дарс олиб бориш учун ассистентлар, ҳисоблаш техникаси, планлаштириш ва бошқаришнинг математик методлари — доцент, старший ўқитувчи, ассистент, графика — старший ўқитувчилар (3), ассистентлар (3), машиналар детали — старший ўқитувчи, ассистентлар, бино — доцент, ассистентлар (2), юк ва коммерсия ишларини ташкил этиш — ассистентлар (2); пойдевор ва кўприклар бўйича: кўприклар ва тоннеллар — доцент ёки ассистент, асос ва пойдеворлар — доцент ёки ассистент, меҳнат муҳофазаси — старший ўқитувчи, сиёсий иқтисод — доцент, старший ўқитувчи, ассистентлар (2); темир йўл қурилиши бўйича: саноатни ташкил этиш ва планлаштириш — доцент, қурилиш процессларини автоматлаштириш — старший ўқитувчи, йўл ва йўл хўжалиги — доцент, ассистентлар (2), ҳаракат состави — старший ўқитувчи, ассистентлар (2), темир йўл транспортида сим алоқаси — доцент ёки ассистент; ҳаракат составини ремонт қилиш бўйича: тепловозларни ремонт қилиш вақтидаги автоматик асос ва ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш — ассистент, қурилиш механикаси — доцентлар (3), металлар технологияси — доцент, фалсафа ва илмий коммунизм — доцент, старший ўқитувчи, молия ва ҳисоб — доцент, старший ўқитувчи, ассистент, физика — доцентлар (2), ассистентлар (2), транспорт иқтисоди ва ташкил этиш — старший ўқитувчи, темир йўлдан фойдаланиш — старший ўқитувчи, ассистентлар (3).

Қуйидаги фанлар бўйича Ашхобод филиалига: умумий электроника ва электротехниканинг назарий асоси — старший ўқитувчи, металлар технологияси — старший ўқитувчи механизм ва машиналар назарияси — ассистент.

Қуйидаги мутахассислик бўйича Актюбинск ўқув-консультация пунктига: чизма геометрия ва чизмачилик — ассистент.

Олий математика фани бўйича Чимкент ўқув-консультация пунктига — ассистент.

Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой.

Ҳужжатлар институт ректори номига қуйидаги адрес бўйича юборилади: Тошкент шаҳар-45, Оборонная кўчаси, 1-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИГА

Министрликнинг махсуслаштирилган қурилиш трестларида ва аппаратда ишлаш учун инженер ва техник қурувчилар, бош бухгалтерлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар-61, Пролетар кўчаси, 17-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Бизнинг адрес ва телефонлар. СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ А — 83. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р—00823.